

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletna 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Ogri v Rimu

Ogrski ministriški predsednik Imredy, ki ga spremlja zunanji minister de Kanya, je na uradnem obisku v Rimu, kjer je bil od Mussolinija in njegove vlade sprejet s posebno poudarjeno gostoljubnostjo in prijaznostjo. Če bi v te dneve ne bil padel obisk angleške kraljevske dvojice, bi svetovni tisk brez dvoma posvetil še mnogo večjo pozornost potovanju ogrskih državnikov v Rim, kajti v splošnem sestavu evropske politike je to važen dogodek, ki bo izvor še zanimivih zunanje-političnih razvojev v podonavski Evropi.

Vsakdo mora razumeti, da obstoji cela vrsta vprašanj, o katerih se imata italijanska in ogrska vlada pogovoriti in jih morata spraviti na čisto. Leta 1934 so bili v Rimu podpisani tako imenovani »rimski protokoli«, ki so istovetni s tesno zavezniško pogodbo med Italijo, Avstrijo in Ogrsko. Rimski protokoli so igrali pomembno vlogo v podonavski politiki, saj je bil njihov namen — vsaj ob rojstvu — da preprečijo razmah Male zveze v srednji Evropi in nudijo Italiji možne postojanke v podonavski kotlini. Ne pozabimo, da takrat, leta 1934, med Italijo in Jugoslavijo še ni bilo prijateljske pogodbe in tudi ne berhtesgadenske pogodbe, ki je ustanovila tesno zavezanost med Italijo in Nemčijo. Rimski protokoli, ki so ustanovili tako imenovano rimsko trozvezo odnosno rimski trikot, so bili kaj uspešna obrambna organizacija, ki je imela uspeh, da je Italiji v srednji Evropi ohranila močno veljavo. Na drugi strani pa so uspešno preprečevali razmah drugih gospodarskih in političnih vplivov. Toda Avstrije sedaj ni več. Izginila je dne 13. marca kot samostojna država. Nemčija je istega dne potisnila svoje meje neposredno do italijanskih in ogrskih meja. Svet, mislimo namreč na politični svet, k temu dogodku ni dejal ničesar. Mussolini je postal brzogovorno odobravitelj, Ogrska je brzogovorno čestitala, zapadne velesile so se nekoliko spogledale in skomizgnile z ramami. To je bilo vse. Toda vkljub vnanji brezbriznosti, ki jo je pokazal svet, je bil 13. marec pomemben, zgodovinski dan, ki je odstranil rimsko trozvezo in postavil Italijo in Ogrsko pred vprašanje, če naj novo sosedo Nemčijo sprejmeta v svoj krog namesto Avstrije, ali če bosta iskali drugih rešitev, ki bolj odgovarjajo njunim posebnim koristim v podonavski kotlini.

Za Italijo je nastalo vprašanje, če se naj na ljubo svoji veliki 75 milijonski nemški zaveznici odpove gospodarskemu sodelovanju v Podonavju in na jugovzhodu Evrope, za Ogrsko pa vprašanje, če se naj gospodarsko in tudi politično osloni na svojo novo nemško sosedo. Izbera je težavna. Odločitev za bodočnost velike važnosti. Nemčija sama je takoj pokazala voljo, da v sestavu nekdanje rimske trozveze takoj prevzame vso vlogo nekdanje Avstrije, seveda s to razliko, da bi bila vloga 75 milijonske države drugačna, kot je bila vloga nekdanje 8 milijonske Avstrije. Potovanje ogrskih državnikov v Rim je postalo nujno. Sprejem sam in tudi razgovori so prinesli popolno jasnost. Zmedenost, ki jo je zanesla priključitev Avstrije k Nemčiji v odnose med Ogri in Italijani, je sedaj izginila.

Kako sta se Italija in Ogrska odločili? Okrog rimskih posvetovanj je šlo mnogo najbolj različnih vesti ven v svet. Tudi naša država so vpletali vmes. Eni so, sodeč po trenutnih bežnih vnanjih vtisih, sodili, da se je Ogrska z dušo in srcem navezala na os »Rim—Berlín«, ki da je sedaj neoviran gospodar v Podonavju in razpolaga v Ogrski s širokim hodnikom, ki sega daleč tja v vzhodno Evropo. Drugi zopet so trsili razlage, da je Italija Ogrsko krepko pritegnila nase v trenutku, ko je bila v nevarnosti, da ne podleže sosednemu političnemu in gospodarskemu vplivu, tako da bi razpolagala s svojo lastno politično postojanko v srednji Evropi, kadar bi se tamkaj pojavila kakšna nova tekmovalnica za nadoblast. Tretji zopet so presenetili javnost z mnenjem, da gradi Italija neko novo gospodarsko trozvezo, v kateri naj bi Jugoslavija zavzela mesto izpadle Avstrije, in ki naj bi zaprla pot proti vzhodu vsakemu gospodarskemu in političnemu vplivu, od koderkoli bi se pojavil. Nekateri so celo prepričani, da je Italija, računajoč na prisrčne zveze Ogrske s Poljsko, kakor tudi na svoje lastne prijateljske odnose z Jugoslavijo in Poljsko, na tem, da pomaga zgraditi tisti znameniti nevtralni pas, ki bi od severa do juga rezal Evropo v dvoje in stal kot neprehodna ovira za osvajaalne toke, naj bi prihajali od vzhoda sem ali od zapada. Težko se je znati v tem gostolenju tolikih različnih razlag in spoznati, katera je prava, odnosno, koliko je na vsaki izmed njih resnična.

Če pa se spomnimo na govor, ki ga je imel italijanski zunanji minister grof Ciano junija meseca v Milanu, ko je odprl znameniti zunanje-politični tečaj, bomo odkrili tudi namen, ki naj mu služi sedanj o grski obisk v Rimu. Takrat je grof Ciano slovesno izpovedal voljo Italije, da se Balkanu kot gospodarskemu in kulturnemu torišču italijanskega udejstvovanja ne odpove. S tem so odpravljene vse govorice, češ da je Italija takrat, ko so kovali »os Rim—Berlín«, svoji zaveznici na ljubo za vedno obrnila hrbet srednji in južnovzhodni Evropi. Prisotnost ogrskih državnikov v Rimu in gostoljubnost, s katero jih je Mussolini sprejel, je dokaz, da Italija, ne glede na trenutne obveznosti stalno misli na svojo lastno politiko v tem predelu Evrope. In to je zanjo tem lažje, ker sme v vsakem oziru računati na prijateljstvo Jugoslavije, s katero je lansko leto o veliki noči podpisala znameniti prijateljski pakt. Potemtakem

Napočil je odločilni trenutek če bodo sovjeti posegli v vojno ali ne

Sovjetske in japonske čete se zbirajo na meji Mandžurije

Tokio, 21. jul. Napetost med Japonsko in Rusijo zaradi zasedbe grica pri Čang Fengu ob reki Tjumen na korejsko-ruski meji vedno bolj raste. Dasi v japonskem zunanjem ministristvu smatrajo, da sovjetska vlada še ne misli na vojno, ker je notranje-politični položaj v Rusiji tako zelo napet, kakor ni bil še nikoli, in ker bi Rusija v tem primeru ostala sama, pa vendar že ugibajo o možnosti resnega spopada. Na včerajšnjih posvetovanjih zunanjega ministra Hugačija, vojnega ministra Itagakija in šefa generalnega štaba pri cesarju so sklepali o tem, kaj bi bilo storiti v takem primeru, in je dobil vrhovni poveljnik korejske armade tozadevna navodila.

Ker razgovori med Stalinom in japonskim poslanikom Šigemacijem v Moskvi do zdaj še niso rodili rezultata, ker se je Stalin postavil na stališče, da je treba še ugotoviti, ali Čang Feng res pripada Japonski, oziroma Koreji, pravijo v Tokiu, da bodo postavili sovjetski vladi ultimatum, ali hočejo sovjetske čete zapustiti Čang Feng ali ne; če ne, bo cesarska armada dobila povelje, da Čang Feng pripori nazaj z oboroženo silo. Medtem se je zbralo na Čang Fengu okoli 3000 vojakov rdeče armade, ki hitijo, da gric utrdijo, ter so na njem postavili tudi brzostrelne topove in težke strojinice. Proti Čang Fengu pa se tudi že pomikajo motorizirani oddelki rdeče vojske iz Novokijevske in Slavjanke. V Novokijevske je bila važna konferenca generalov, v Vladivostoku pa se zbira rdeče brodoge in sta tam bojna ladja »Blovski« ter tudi ena ladja letalonoska.

Razume se, da se zbirajo v severni Koreji okoli Čang Fenga tudi znatne mandžurske in japonske vojaške sile s tanki, topovi in letali ter drugimi motornimi sredstvi.

Eni trdijo, da hoče Rusija priti na pomoč Kitaju na ta način, da prisili Japonce, da svojo pozornost obrnejo na severno mejo in se tako tam vežejo japonske sile, drugi pa pravijo, da hoče Stalin z vojaško demonstracijo na korejski meji potolažiti one opozicijske kroge v Rusiji, ki ga dolžijo popolne pasivnosti in neuspehov v zunanji politiki. V vojnem ministristvu v Tokiu zahtevajo, da se z energičnim udarcem sovjeti zapodijo od korejske meje. Tudi japonski diplomati se nagibajo k taki rešitvi, ker je zadnje čase Anglija popolnoma spremenila svojo politiko na Daljnem vzhodu in je celo odklonila ponudbo Čankajseka, naj mu Anglija aktivno pomaga v obupni obrambi proti zmagovalnemu japonskemu prodiranju, ki ogroža že Hankov, za kar bo Kitajska za večno garantirala Angliji njeno posest in gospodarske pozicije na Kitajskem. Anglija pa naj da Kitajski neobhodno nujno posojilo. V Tokiu so pravkar razgovori med zunanjim ministrom Hugakijem in britskim poslanikom Craigiem, ki imajo namen rešiti vsa politična in gospodarska vprašanja med Japonsko in Anglijo v Aziji.

V zadnjem hipu se izve, da so dečansko že mobilizirane vse japonske in mandžurske sile ob ruski meji in da v Moskvi oklevajo, ali bi spor z Japonsko rešili s silo ali pa mirno. Napočil je odločilni trenutek, ali bo Rusija posegla po orožju ali ne.

Tokio, 21. julija. AA. (DNB.) List »Nici Nici« poroča, da je prišlo iz Sisine na severnovzhodni obali Koreje v Vladivostok v zadnjih dneh 50.000 vojakov vseh vrst, zlasti pa motoriziranih čet. Na vzhodni meji Mandžurije med Nikolskom in reko Usuri utrjujejo sovjeti svoje postojanke. Skupno število sovjetskih čet v okolici Vladivostoka znaša 100.000 vojakov. Vzhodno ob Bajkalskega jezera so sovjeti zbrali 20 divizij s 400.000 vojak. Istočasno so ojačili letalstvo in pomorsko oporišče v Vladivostoku. Tam se sedaj nahaja 400 letal in vodnih letal in 20.000 vojakov kot posadka na bojnih ladjah. Na ozemlju, odkoder so sovjeti pogladi korejske kmete, so sovjeti naselili 50.000 bivših rdečih vojakov kot poljedelce in grančarje.

Prvi spopadi na mandžurski meji

Tokio, 21. julija. c. Z mandžurske meje poročajo o novem spopadu med sovjetskimi in japonskimi četami. Sovjetski vojaški oddelki so napadli japonske čete v pokrajini Mančuli. Več japonskih vojakov je bilo ranjenih, Japonci pa so ujeli sovjetskega vojaka. Japonski poveljnik je prejel ukaz, da mora ostro protestirati pri sovjetskem konzulu v Harbinu.

Angleški kralj v Parizu

V nepopisnem zmagoslavju ožračju praznuje Francija obnovev zveze z Anglijo

Pariz, 21. julija. AA. Havas: Na enočenjem banketu, ki ga je na čast Lebruna in njegove soproge priredil angleški veleposlanik sir Eric Phipps, so poleg angleške kraljevske dvojice bili še: zunanji ministri lord Halifax in Bonnet, več članov francoske vlade, predsednik senata Jeanev in predsednik parlamenta Herriot, bivši predsednik republike Millerand. Predsednik pariške občine Le Provost, prefekt seinskega okr. Villey, veliki kancler reda legije časti, general Molley, načelnik glavnega generalnega štaba, general Gamellin, policijski prefekt Langeron in drugi. — Lebrun je s soprogo takoj po banketu odšel v opero, da bi tam sprejel angleško vladarsko dvojico, ki se je udeležila slavnostne predstave, prirejene njim na čast. Angleška vladarska dvojica je ob 22 prišla v opero.

V operi

Krasno vreme je enoči privabilo ogromno množico ljudi na slavnostno okrašen in razsvetljen trg okoli opere. Reflektorji so sipali modro svetlobo na opero. Spreved angleške vladarske dvojice se je razvijal med pravim viharjem navdušene množice, ki je stalno vzklikala: Živio kralji! Živela kraljica! Kraljica je stopila v opero v spremstvu angleškega veleposlanika. Pred njima so korakali lakajji s srebrnimi svetilniki. V sprejemni dvorani sta angleško vladarsko dvojico čakala G. Lebrun s soprogo in nato so slavnostni gostje odšli v ložo, ki je bila vsa v rožah. Godba je takoj zaigrala obe himni, naker se je začela opera »Salambo«, ki jo je najprej dirigiral Rühlmann, nato pa Gobert. Plesne točke sta izvajala gđ. Loreia in G. Sergej Lifar.

Predstavi v operi je prisostvovala elita pariške družbe. Več ko 2000 uglednih parlamentarcev, oficirjev, diplomatov, znanstvenikov, umetnikov in franškarjev je bilo v operi. Gospodje so bili v črni in paradni uniformah, toalete dam pa so se bliskale od biservov. Ko sta se v operi pojavila angleški kralj in kraljica, so vsi prisotni vstali in ju dolgo pozdravljali. Kraljica Elizabeta je imela obleko iz belega satena in krojeno tako, kakor jo je leta 1855 nosila angleška kraljica Viktorija, ko je obiskala Pariz. Kraljica Elizabeta je s smehljaji in prikloni odgovarjala na pozdrave gostov. V laseh je nosila največji briljant na svetu »Kohinor«, ki je bil nekdanji last velikega Mogula. Na prsih se ji je bleščala cela reka diamanov, med katerimi se je odražala lentla velikega reda le-

gije časti. Kralj Jurij je nosil maršalsko uniformo in prisrčno odzdravil na vse navdušene pozdrave prisotnih. Godba je najprej zaigrala obe himni, nato pa se je začela predstava. Med odmorom sta se angleški kralj in kraljica v družbi predsednika Lebruna in njegove soproge umaknili v mali salon za ložo. Ko sta se visoka gosta ponovno pokazala v loži, so ju gostje ponovno navdušeno pozdravili.

V gradu francoskih kraljev

Danes dopoldne ob 10.30 sta kralj Jurij VI. in predsednik Lebrun zapustila zunanje ministristvo in se odpeljala v Versailles. Kralj in predsednik sta odšla do invalidske postaje peš, kajti postaja se nahaja poleg ministristva. Vhod v postajo je bil okrašen z velikimi angleškimi zastavami in grbom angleške kraljevske rodbine. Pri vzhodu na postajo je visoka gosta sprejel minister Sarraut. Oddelek republikanske garde pa jima je izkazal čast. Ob 10.40 je vlak odpeljal s postaje.

V Versaillesu je bila v prisotnosti kralja Jurija in predsednika Lebruna velika revija čet. Defileje je poveljeval general Gijot, ki je s potegneno sabljo pozdravil angleškega kralja. Defile se je začel ob 11. Na čelu čet se je nahajal eskadron učencev vojne akademije v Saint Cyru, ki so jahali mimo kralja in predsednika republike v strnjenem redu. Nato so prihajali trije polki moderne konjenice, sestavljeni iz huzarjev, dragonev in severnoafriških spahijev, katerih bogate uniforme so naredile poseben vtis. Za konjenico je prišla pehota, in sicer 6 polkov. Pešci so marširali z nasajenimi bajoneti. Oddelek posebnih čet je sledil pešcem, nato pa so se vrstili motorizirani oddelki topništva vseh kalibrov in nekaj sto tankov, oddelki s strojinicami, težki tanki in motociklisti. Defile je zaključila množica bomb-

Vesela noč

Sinoči so Parižani bolj ko kdaj prej razigrano in veselo plesali po ulicah in ne samo tam, koder je včeraj šel spreved. Sprehajalci, ki jih navdušujejo krasne noči, se ustavljajo na razpotjih, koder se odigravajo prizori nepopisnega narodnega veselja. Vsi Parižani so bili na nogah in so občudovali sijajno razsvetljavo mesta. Ves Pariz in vsa Francija sta edina v veselju zaradi obiska angleške kraljevske dvojice. Ob 9 zvečer je godba kraljeve garde priredila koncert na Tuillerijah. Pariška občina pa je pred svojo palačo priredila veliko javno zabavo. Vsi spomeniki so bili okrašeni in razsvetljeni. Ob reki Seini je vse razsvetljeno, zlasti so se krasno bleščali vodometi. V več gledališčih so bile brezplačne predstave za Parižane.

nih in lovskih letal. Množice, ki so gledale defile, so burno vzklikale in pozdravljale francosko vojsko. Obenem so vzklikale angleškemu kralju in predsedniku republike. Defile se je zaključil ob 12.20.

Po končanem defileju vojske sta se kralj Jurij in predsednik Lebrun s avtomobili vrnila v versajski dvorec. Po 13 so vsi skupaj odšli v »Dvorano zrcel«, ki je najlepši del versajskega gradu. Ta velika dvorana je vse od časa Ludvika XIV. do danes ohranjena v polnem svojem sijaju. Z njenih 17 velikih oken se nudi krasen pogled na versajski park. Velika ogledala še bolj povečujejo krasno sliko te dvorane. V sredini dvorane se nahaja velika miza, dolga 37 m. Okrog mize je postavljenih 40 stolov za najuglednejše povablence. Med temi povablenci se nahajajo tudi angleški poslaniki v Parizu s svojo soprogo, predsednik vlade Daladier, zunanji minister Bonnet s soprogo, angleški zunanji minister lord Halifax s soprogo, in drugi. Miza je krasno okrašena z rdečimi rožami. Gostom strežejo livrirani lakajji z belimi lasuljami. Pred vsakim gostom se nahaja 12 čaš, iz katerih bodo vsi poskusili najboljša in najbolj slavna francoska vina ter več vrst šampanjca. V času kosila igra izbrani orkester, ki ga povablenci ne vidijo, skladbe raznih francoskih skladateljev.

Tajna okrog kapetana Wiedemanna

Pariz, 21. jul. TG. O razgovorih med lordom Halifaxom in Daladierem je izšlo sledeče uradno poročilo: Pariški obisk Njunih britanskih Veličanstev je nudil zunanjemu ministru lordu Halifaxu, ministrskemu predsedniku Daladieru in zunanjemu ministru Bonnetu priložnost, da se mednarodni položaj v celoti proučijo. Med razgovori, ki so se razvijali v tisti prisrčnosti, ki odlikuje medsebojne zaupne odnose, so ministri izrazili skupno voljo nadaljevati prizadevanja za utrditev mira, in so ugotovili, da vlada med njihovimi raziranjimi popolna soglasnost, kot je bila ugotovljena že pri obisku francoskih ministrov v Londonu 28. in 29. aprila 1938.

Poučene osebnosti so izjavile, da je bilo med razgovori mnogo govora o češkoslovaški in da je lord Halifax tudi natančno poročal o razgovorih, ki jih je pred svojim odhodom v Pariz imel z odposlancem Hitlerja kapetanom Wiedemannom. Ta Hitlerjev zaupnik je prinesel v London čisto določene predloge glede češkoslovaške in glede ureditve angleško-nemških odnosov sploh. Lord Halifax je nemškemu odposlancu povedal, da ureditve češkoslovaškega vprašanja ne smatra za neobhodno potreben predpogoj, ki se mora izpolniti, preden Anglija sploh začne pogajanja z Nemčijo. Dobro poučene osebnosti so nadalje potrdile, da so bili že del časa neposredni stiki med Anglijo in Nemčijo, a ne potom zunanjeja ministristva, ampak neposredno med Hitlerjem in Chamberlainom. Saj še ni dolgo tega, ko je bil Chamberlainov osebni prijatelj lord Londonderry pri Göringu in Hitlerju v Karinhallu pri Berlinu. Chamberlain pa je potem takoj nastopil počitnice, ki jih je preživel na posestvu lorda Londonderryja. Gre za velikopotezen nemški diplomatski načrt, v katerem je Wiedemannovo potovanje samo neznamno poglavje.

Göring na tajnem potovanju

Berlin, 21. julija. b. Poročajo, da je general Göring s svojo jahto odpotoval iz hamburške luke in šel na krožno potovanje, ki je tajno. Splošno mislijo, da bo obiskal Helgoland in severne nemške otoke.

Politični razgovori

Pariz, 21. julija. AA. (Havas) Ob obisku angleške vladarske dvojice naj bi se na svečan način potrdilo ozko sodelovanje in sporazum med Francijo in Veliko Britanijo. Sestanki med lordom Halifaxom in francoskim državniki so bili zato tako rekoč samo slučajni, ker je bila Halifaxova vloga ta, da uradno spremlja angleško vladarsko dvojico.

Na sestankih med Halifaxom, Daladierem in Bonnetom so govorili o vseh važnih vprašanjih, posebno pa o češkoslovaški, o Španiji in o odnosajih z Italijo. Lord Halifax je obvestil Daladiera in Bonneto o svojem sestanku s Hitlerjem in pribočnikom Wiedemannom v Londonu.

Nadaljevanje na 2. strani

Dunajska vremenska napoved: Prehodne motne vremena, nato pa zopet zboljšanje.

Zagrebska vremenska napoved: Jasno z lokalnim poslabšanjem.

Zemunska vremenska napoved: Pretežno vedro po vsej kraljevini. Nekoliko oblačno bo v severni polovici, kjer so možne krajevne nevihte v popoldanskih urah.

Ob krsti romunske kraljice matere

Bukarešta, 21. jul. AA. Rador: Vlak s posmrtnimi ostanki blagopokojne kraljice Marije je opoldne dospel na postajo Cotroceni pri Bukarešti. Na vseh postajah, koder je vozil ta vlak od Sinaje do Bukarešte, so se zbrali kmetje in izkazali poslednjo čast svoji ljubljeni kraljici. Ko je vlak privozil na postajo, so zazvonili zvonovi vseh prestolniskih cerkva, a 75 topovskih strelcev je naznanilo ta tužni dogodek. Iz vlaka je prvi izstopil kralj Karel, nato kraljeva rodbina, potem člani dvorske suite in potem častniki, ki so iz vlaka ponesli tudi krsto. Posmrtni ostanke kraljice Marije so prenesli s postaje v palačo Cotroceni, kjer

je običajno stanovala pokojna kraljica. V spremstvu je bil kralj Karel s kraljevo družino ter vsa vlada s patriarhom Mironom na čelu. Krsto so postavili na katafalk, ki je ovit z romunsko zastavo, v kateri je vdelan kraljevski grb. Okrog katafalka je vse polno rdečih rož. Tako nato je bila molitev za pokoj duše pokojnice. Ogromna množica ljudi se je zbrala okrog palače in na kolenih molila za pokojno kraljico. Ob 14 popoldne se je začel defile ljudstva mimo krste. Defile bo trajal do sobote zvečer. V nedeljo zjutraj bodo posmrtni ostanke kraljice prenesli v samostan Curtea de Argeș, kjer bo slovesen pogreb.

Rimske razlage ogrskega obiska v Italiji

Oslon jugovzhoda na os Rim-Berlin

Rim, 21. julija. AA. (DNB) Po zaključku obiska madžarskega predsednika vlade Imredya in zunanjega ministra Kanyo v Italiji je bilo izdano sledeče uradno poročilo:

V času svojega obiska v Italiji sta imela Imredy in Kanya več dolgih prirčnih razgovorov z Mussolinijem in grofom Ciano. Prisrčnost teh razgovorov najbolje označuje odnose med obema državama. V teku razgovorov so državniški proučevali mnogo podrobnosti pri odnosih Italije z Madžarsko, kakor tudi z drugimi državami, zlasti z državami v Ponoravju. Pri tem so državniški ugotovili popolno skladnost svojih pogledov na vsa vprašanja. Zastopniki Italije in Madžarske so ugotovili popolno soglasnost glede vseh političnih in gospodarskih vprašanj in poudarili, da je treba rimske protokole še v večji meri upoštevati pri odnosih med obema državama. Cilji miru in pravici, ki so glavne smerice madžarske in italijanske politike, so tudi v soglasju s smernicami osi Rim-Berlin. To je temelj sodelovanja med narodi, zlasti tistih, ki iskreno delajo za red in mir.

Diplomatski urednik agencije »Stefani« piše: Pomen italijansko-madžarskih razgovorov, ki sta ga v svojih zdravilnih označila Mussolini in Imredy, je še bolj poudarjen v večeršnjem uradnem poročilu. V tem sporočilu Italija in Madžarska ponovno potrjujeta svoje ideale miru in dela. Njuna politika ostane odprta za najširše sodelovanje. Italijansko-madžarsko prijateljstvo se pridružuje osi Rim-Berlin, ki je prav tako pobornica miru, pravice, reda in sodelovanja. Rimski protokoli, ki se nanašajo na odnose med Italijo in Madžarsko, ostanejo v veljavi. Kakor se vidi iz obeh zdravil, je os Rim-Berlin tudi to pot zavzela svoje prvo mesto. Tudi Madžarska je priznala ideologijo, katero ta os zastopa. Poudarja se dejstvo, da živita italijanska in madžarska vlada na najširši osnovi sodelovanja z vsemi tistimi, ki jim je kaj za mir in red v Evropi.

10 milijonov za Rogoško Slatino

Ljubljana, 21. julija. AA. Državna hipotekarna banka, glavna podružnica v Ljubljani, je dne 19. julija t. l. izplačala zdravilišču v Rogoški Slatini za modernizacijo njenih naprav dolgoročno posojilo v iznosu 10 milijonov din pod zelo ugodnimi pogoji, to je za dobo 15 let po 7%.

Rogoška Slatina, 21. julija. Sezona je na visku. Zdravilišče zaznamuje do sedaj še nedoseženo število gostov. Vsi barmovski in privatni hoteli so prenapolnjeni. Imamo mnogo odličnih gostov iz tu in inozemstva. Posebno mnogo gostov imamo iz Madžarske. Veliko število stalnih gostov Karlovih Varov se sedaj zdravi v Rogoški Slatini z odličnim uspehom.

Tudi avgust obeta biti zelo dober. Večina sob je že rezervirana. V soboto, dne 23. julija, bo tradicionalni elitni Anin ples. Zanimanje za prireditve je zelo veliko.

Belgrad, 21. julija. m. Prometni minister g. dr. Spaho je dovolil četrtinsko vozino na železnici za dekliški in fantovski tabor Dijaške zveze.

Pisma iz Nemčije

Tečaj za jugovzhodno Evropo v Leipzigu

Leipzig, sredi julija. V dnehi od 24. junija do 13. julija je bil na univerzi v Leipzigu tritedenski tečaj za jugovzhodno Evropo. Namen tega tečaja je gospodarsko in kulturno zblizevanje med Nemčijo in državami jugovzhodne Evrope, predvsem Jugoslavije in Bolgarije, pa tudi Rumunije, Albanije in Grčije. Tečaj je v prvi vrsti namenjen državljanom omenjenih držav, udeležujejo se ga pa tudi Nemci.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Dobro poučeni krogi poudarjajo, da Wiedmann ni prinesel kakih novih ozlogov in da njegov korak v Londonu ni nikakoli ozlogov in da njegov korak v Londonu ni nikakoli ozlogov in da njegov korak v Londonu ni nikakoli ozlogov.

Navdušen sprejem angleške kraljevske dvojice v Parizu dokazuje, kako francoski narod odobrava sporazum, ki veže obe državi, in da je z vsemi svojimi čustvi ob strani Velike Britanije. V takem ozračju zaupanja in po preizkušnjah političnega sodelovanja so razgovori Halifaxa s francoskimi zastopniki mogli samo še okrepiti priprave na popolnem sporazumu med obema vladama v vseh važnih vprašanjih.

London, 21. julija. c. Nocojšnji listi objavljajo vest, da bo jutri angleški vojni minister Hore-Belisha z letalom odpotoval v Engchien, kjer se bo sestal z načelnikom francoskega generalnega štaba, generalom Gamelinom. Njun sestanek bo zelo pomemben.

Lebrun povabljen v London

Pariz, 21. julija. c. Angleški kralj Jurij VI. je danes povabil predsednika francoske republike Lebruna, da ga obišče začetkom prihodnjega leta. Lebrun bo obiskal London najbrž meseca marca.

Zadnje priprave za mednarodno tekmovalje letalskih modelov

Dan se nagiba proti večeru. Dnevna soba se umika prijetnemu večernemu hladu. Nizko nad strehami krožijo avioni Aerokluba in spuščajo nad Ljubljano cele oblake letakov, s katerimi vabijo na tekmovalje, ki bodo v prihodnjih dneh.

Ljubljana se nahaja v znamenju tekmovalja. Po mestu vozijo Aeroklubovi avtobusi. Na šipah imajo nalepljene propagandne letake. Ves dan imajo dovolj opravka. Delo se začne navsezgodaj. Najprej je treba v avtobusih odpeljati vse skupine modelarjev na letališče, da izvršijo še zadnje priprave na modelih. Opoldne je treba pripeljati vse skupine nazaj v mesto h kosilu v Mikličev hotel. Popoldne se isto še enkrat ponovi. Modelarji morajo zopet na letališče. Zvečer se pa vrnejo v mesto k večerji, potem pa v Akademski dom. Z modelarji se vozijo tudi neizogibni častniki.

Modele so pripeljale posamezne skupine razstavljene. Posamezni deli modelov so bili skrbno zaviti v kartono ali pa spravljani v veliki škafli. Pred tekmo se morajo modeli sestaviti in, kar ni nič manj važno, pripraviti za polet. Uravnati je treba krila in rep. Vse je treba skrbno preizkusiti na terenu. Tako ima publika na letališču ves dan dovolj prilike za ogledovanje modelov; saj je tudi zanimivo opazovati, kako se dvigajo v zrak in kako lepo krožijo nad letališčem. Včasih je videti tudi kak nesrečen padec, kako model strmoglavi na propeler ali pa kako »pumpa«, t. j., kako se zdaj dviga, zdaj pada. Vse take nepravilnosti morajo modelarji sproti popraviti.

Lep pogled nudijo številnim gledalcem raznobarni modeli, ki plavajo nad letališčem. Posebno se odlikujejo lično izdelani angleški in francoski modeli, ki so povečini rdeče pobarvani, in nemški modeli, ki so skoraj tovarniško izdelani. Vsak model ima na krilih mednarodni znak, na repu pa naslikano zastavo svoje države. Posebno pozornost so vzbujali nemški modeli s kljukastim križem na repu.

O sprejemu kakor tudi o bivanju v Ljubljani so se vsi zelo laskavo izražali. Se posebno pohvalno pa se je izrazil vodja ekipe bratske Čehoslovaške, tako o popolni organizaciji, kakor o prihranjenem sprejemu. Za lepote bele slovenske prestolnice pa skoraj ni našel besed.

Čehoslovaško grupo sestavljajo 4 modelarji, ki bodo nastopili skupno z 12 delegati.

Tudi druge grupe so sorazmerno številne. Francija je poslala tri člane z devetimi modeli, Madžarska 5 tekmovalcev, vodjo in zastopnika madžarskega Aerokluba. Madžarski tekmovalci bodo nastopili s šestimi aparati. Nemcev je prišlo vsega skupaj sedem. Na tekmah bo nastopilo šest tekmovalcev z dvanajstimi modeli. Angleško skupino sestavlja šest članov. Od teh so štirje tekmovalci. Nastopili bodo z dvanajstimi modeli. Smolo pa so imeli zastopniki Egipta. V Ljubljano sta prišla samo dva, ostali trije pa so na poti oboleli in ostali v Atenah.

Program za jutrišnji dan je sledeč:
ob 8.30 odhod z avtobusi na aerodrom;
ob 9 seja športne komisije (aerodrom);
ob 9.30 tehnični pregled modelov;
ob 13 kosilo na aerodromu;
ob 15 povratek v mesto z avtobusi;
ob 21 sprejem delegatov pri predsedniku mestne občine Ljubljane.

Zvečer je aeroklub pripravil na letališču tako modelarjem kakor občinstvu poseben užitek. V zrak se je dvignilo motorno letalo, ki je na dolgi žici vlekel za seboj brezmotoren avion. V višini sta pilota odklopila letali, nakar se je motorno letalo vrnilo, jadralno letalo pa je nadaljevalo svoj polet. Nizko nad letališčem je jadralno letalo ob splošni pozornosti gledalcev napravilo v zraku več krasnih akrobacij. Jadralnega pilota so ob pristanku gledalci nagradili z navdušenim aplavzom.

Sprejemi pri dr. Stojadinoviču

Bled, 21. julija. AA. Ministrski predsednik dr. Milan Stojadinovič je danes sprejel francoskega poslanika na našem dvoru Brugera, zastopnika Francove nacionalistične vlade Garcia del Comina, bana dravske banovine dr. Natlačena, bana savske banovine dr. Ružica, senatorja in starešino Sokola Djura Paunkoviča, senatorja Lujo Vojnoviča in zagrebškega župana dr. Peičiča.

Italijansko vojno brodovje pride v Kotor

Belgrad, 21. jul. m. Odpravnik poslov italijanskega poslanstva v Belgradu g. Guidotti in vojaški odposlanec polkovnik g. Coronatti sta davi odpotovala v Kotor, kjer bosta prisostvovala sprejemu 5. divizije italijanske vojne mornarice, katera prispe jutri v Boko Kotorsko. To je prvi uradni obisk italijanske vojne mornarice v naših vodah. Italijanska 5. pomorska divizija bo pripadla pod vodstvom admirala g. Riccardija, poveljnika prve eskadre, ki se nahaja s svojim štabom na ladji »Cavour«. Peto divizijo sestavljajo oklopnici »Cavour« in »Cesarec« ter rušilci »Alfieri«, »Carducci«, »Orion« in »Giobertic«. V programu obiska italijanske mornarice v Boki Kotorski je med drugim določen tudi izlet na Cetinje. Italijansko vojno brodovje bo zapustilo Boko Kotorsko 24. t. m. in bo odplovalo v Šibenik, kjer bo ostalo do 28. julija. Italijanski eskadri pripravljajo lep sprejem.

Čehoslovaški strokovnjaki proučujejo upravne načrte

Praga, 20. julija. AA. (ČTK) Odbor strokovnjakov za zakonodajna vprašanja je zasedal včeraj v predsedstvu vlade pod predsedstvom Jaroslava Čeha, ravnatelja političnega oddelka pri predsedstvu vlade. Odbor pripravlja končno besedilo o upravnih organizaciji na temelju sklepov političnega ministrskega odbora, posebno pa zadnje seje tega odbora, ki ji je predsedoval predsednik republike dr. Beneš.

Ta odbor je sestavljen iz zastopnikov zakonodajnih oddelkov pri predsedstvu vlade, notranjega ministrstva, pravosodnega ministrstva, pri ministrstvu za izenačenje zakonov, prosvetnega ministrstva, trgovskega in zdravstvenega ministrstva. Odbor je proučil vprašanja pristojnosti in

poslovanja bodočih avtonomnih ustanov v okviru pokrajinskih samouprav.

Pariz, 21. julija. c. Danes je francoski zunanji minister Bonnet sprejel čehoslovaškega poslanika v Parizu Osuskega in ga obvestil o svojih večeršnjih razgovorih z lordom Halifaxom.

Povedal mu je, da je bilo na sestanku s lordom Halifaxom sklenjeno, da ostaneta obe vladi zvesti izjavi s dne 29. aprila, ki je bila objavljena v Londonu po sestanku med francoskimi in angleškimi državniki. Prav tako sta obe vladi sklenili nadaljevati s politiko, ki sta jo v zvezi s Čehoslovaško vodili takom dogodkov v maju in ki se je tako dobro izkazala.

Cene na „motornem vlaknu“

Belgrad, 21. julija. AA. Dne 20. julija t. l. je dalo generalno ravnanstvo državnih železnic v rednem promet motorne vlake na progi Belgrad-Dubrovnik in obratno. Vlaki so namenjeni prvenstveno za turistična potovanja, kajti vozijo skozi najlepše kraje Srbije, Bosne in Hercegovine. Vlak za sedaj nima III. razreda, temveč samo I. in II. Za vožnjo v teh vlakih se mora plačati ista vozna cena kakor za brze vlake, poleg tega pa je treba plačati dodatek za motorni vlak v znesku 80 din za osebo. Pri teh vlakih niso dovoljeni nobeni popusti, je takrat veljajo običajni popusti, kadar se potniki vozijo na letovišče ali na zdravljenje. S karto, kupljeno za brzi vlak I. ali II. razreda in z železniškim obrazcem »potrdilo o bivanju« more potnik potovati z motornim vlakom tja, nazaj se pa brezplačno vrniti, če pri vožnji tja in

nazaj dokupi karto za motorni vlak. Popusti, ki veljajo za inozemske turiste v naši državi, veljajo tudi za motorne vlake. Poleg tega veljajo popusti tudi za osebe, ki jih navažajo čl. 2 in 3 splošnega pravilnika o voznih ugodnostih in prevozu, vendar pa morajo za ta potovanja dokupiti dodatno karto za motorne vlake. Otroci do 10. leta imajo prav tako pravico do popusta. Prekinjeno potovanje se more z motornim vlakom v tisti postaji nadaljevati le v primeru, če je v vlak kako prosto mesto. Prtljage in ekspresne robe ti vlaki ne prevažajo. Pač pa more potnik vzeti s seboj ročno prtljago, kolikor je zanj v vlakom prostora. Vsak potnik sme vzeti ročno prtljago, vendar pa kovčgi ne smejo biti večji kot 55x50x10 cm.

Svojevrsen muzej v Dubrovniku

Dubrovnik bo kmalu dobil svojevrsen muzej, da mu ne bo enakega v državi. Še v dobi republike je Dubrovnik namreč imel v južnem delu mesta v skalnati breg izdolbene kleti za shranjevanje večjih količin pšenice. V l. 1590 je mesto nad temi kletmi zgradilo veliko trinadstropno stavbo, ki je služila istemu namenu. To so bila nekakša državna skladišča za pšenico. S koncem republike je bilo tudi teh skladišč konec in rodovi so že skoraj pozabili, čemu so služile te »rupe«, kakor se v ljudskem jeziku imenujejo te stare stavbe. Sedaj pa je mestna občina na pobudo nekaterih meščanov sprejela sklep, da bo zgradbo popravila in obnovila za »žitnico republike« v smislu muzeja. V pravi muzeji bodo shranjeni vsi predmeti in priprave, ki so jih nekdanji rabili v stari žitnici, kar jih ima mestna občina po svojih zgradbah in kar jih je še med zasebniki. To so raznovrstne tehtnice in uteži, mere, posode, orodje itd. Ta izvirni muzej bo kmalu urejen in odprt javnosti.

Razveza zakonov po starokatoliški cerkvi

Tednik »Istina« s Sušaka priobčuje več razsodb tamošnjega okrožnega sodišča, ki je v zakonskih pravih razsodilo, da prvi zakon, sklenjen po katoliškem cerkvenem obredu, niso bili veljavno razrešeni in da so novi zakoni, sklenjeni pred zastopnikom starokatoli-

ške cerkve — neveljavni. V utemeljitvi razsodbe ugotavljajo, da more katoliško sklenjeni zakon razvezati samo katoliško cerkveno sodišče in da so razsodbe, s katerimi je duhovno sodišče starokatoliške cerkve v Zagrebu, te zakone razvezalo, pravno neveljavne in da taki zakoni ne morejo sklepati novih veljavnih zakonov, ker še prvi zakon obstoji. »Duhovno sodišče Hrvatske starokatoliške cerkve za državno področje nima nobene zakonite osnove in so njegove razsodbe za državno področje brez sleherne učinka.«

Osebnost veseli

Belgrad, 21. julija. m. S kraljevim ukazom je imenovan za prištava 7. skup. v notranjem ministrstvu Milutin Zupan, okrajni načelnik iste skupine v kačaniškem okraju. Za okrajnega podnačelnika 7. skup. smarskega okraja je imenovan Konrad Rozman, prištava 8. skup. ptujskega okraja.

Z odlokom finančnega ministra je prestavljen kot pomožni geometer Franc Kokot iz katastrske uprave v Krškem h katastrski upravi v Mariboru.

Bruselj, 21. julija. AA. Danes se je začela tekma za Davisov pokal med Jugoslavijo in Belgijo. Punčee je premagal van Eydena v štirih setih 2:6, 6:0, 6:1, 6:2. Palada pa porazil Lacroixa 6:4, 6:1, 6:2. Tako vodi Jugoslavija prvi dan 2:0. Jutri je na vrsti double.

Slovenski romarji v Lurdu

Lurd, 17. julija.

Včeraj je minilo 80 let, ko se je Marija zadnjikrat prikazala Bernardki. Ni čuda, da se je ob tej priliki zbral katoliški svet pri lurski votlini. Narodi so prihitali od blizu in daleč. Slovensko skupino je organizirala Prosvetna Zveza v Ljubljani. Dne 11. julija je zapustilo 70 romarjev Ljubljano v posebnem vozu, ki

150, so šli na čelu procesije, nato Slovenci, Belgijci, Holandci, Irci in Francozi — vse je družila lurska himna v eno družino.

Hitro potekajo dnevi tu v Lurdu. Danes smo imeli sv. mašo s slovenskim petjem in pridigo v kripti. Splošno pozornost vzbujala slovenska pesem. Zlasti Francozi se zanimajo za petje, prevesti smo morali vsebin in prepusti jim note. Malo boječe se nam bližajo — ker nimamo »trdih klobukov« — ali »pik« kot njihovi duhovniki.

Včeraj popoldne smo napravili izlet v Pireneje v »Gavarnic« — 50 km je peljala cesta po ozki dolini v gore. Čudovita soteska pri »Le Pont Napoléon« nas je očarala. Zapustili smo avtobus, nekateri so zaježili mule, konje in osle, drugi smo jo udarili peš po »Arrivécac Cirque«. Deset mogočnih slapov grmi čez navpične stene in ti slapovi tvorijo izvir reke Gave. Dolina je močno zastražena po vojaki, da ne bi kdo tihotapil orožja čez gore v Španijo. Lep je bil pogled na snežene poljane okrog »Grande Cascade«, kjer pada voda 422 m globoko čez steno, ostran katere grme topovi in rožljajo strojnice bratomorne vojne.

Brez dvoma bo težka ločitev jutri zjutraj od svetlišča, od votline in naše Lurske Gospe, kateri smo priporočili ne samo sebe, temveč ves naš slovenski narod, naj Ona vodi naš čolnic skozi viharje današnjih in bodočih dni.

Razsvetljena cerkev 16. julija.

ko je dala železniška direkcija na razpolago za vso pot. V Milanu smo si ogledali prekrasno stolnico, pesem gotске umetnosti, poklekli smo na grob sv. Ambrozija in mučenice Gervazija in Protazija, ogledali si kat. univerzo, obiskali cerkev Matere milosti, občudovali Zadnjo večerjo Leonarda da Vincija.

Med riževimi polji smo hiteli v Genevo, kjer smo prenočili v hotelu »Londres«. Naslednje jutro smo občudovali lepoto in krasoto laške riviere. Silno prijazno so postopali italijanski kot francoski cariniki in obmejni organi. Kmalu smo se znašli med nasadov in parkov v Monte Carlu in Monaku. V Nici prenočimo nazaj grede.

Marsilles se je pripravljala na proslavo narodnega praznika (14. julija). Počastili smo spomin viteškega kralja na »Canabierie«, kjer bje žila dovodnica milijonskega mesta. Z dvema avtobusoma smo si ogledali mesto, trge, staro in novo luko in se povzpeli na »Notre Dama della Garde« — k Mariji morski zvezdi. Neopisane razgled izpred svetlišča na mesto in morje! V tihi romarski cerkvi je zadonela slovenska pesem: »Lepa si, roža Marija«. Ta cerkev z 10 m visokim kipom Matere božje je zažarela pogled onih misijonarjev, ki gredo v daljne misijone, pa je zopet prvi pozdrav, ko se vračajo po bogati setvi domov.

Lurd, čudovito mesto, ob vzhodu s snegom pokritih Pirenejev, nas je pozdravil 14. julija zvečer. Prva pot je bila k votlini, kjer je bilo zbranega že toliko sveta. Tu v prosti naravi, ob votlini, kamor je stopila nebeska Mati pred 80 leti, se človek čuti doma, tako doma, kot edinole pri zemeljski materi. Tu se odpre srce in duša, brez besedi odkriva otrok Materi, kar ga teži, po čemer hrepeni. Da, Lurd se samo doživlja!

Slovenci imamo vsako jutro skupno mašo pred votlino, popoldne pa pete litanije. Lepo doni ob me-rebejski pečini, ob bregovih reke Gave pesem »Je angel Gospodov«, »Kraljevo znamenje sv. križa«, in nepozabna »Lepa si roža Marija«. Popoldne ob 4 je procesija z Najsvetejšim, zvečer pa nočna procesija z lučkami. Snoči je zažarela bazilika in roženvenška cerkev v tisočih in tisočih žarnicah, ko je zadonela pri nočni procesiji himna: Zvonovi zvonijo, premilo pojo, častijo Marijo, lursko Gospo! Čehi, katerih je tukaj

Cavarnie v Pirenejih.

Smrtna nesreča v Št. Ilju

Maribor, 21. julija.

Snoči ob 17.45 se je dogodila na državni cesti v Št. Ilju v Slov. gor. pred restavracijo Josipa Baumanova smrtna avtomobilska nesreča. Trčila sta skupaj trgovec s sadjem Srečko Krajnc iz Pesnice in zidarski polir Franc Fridl iz Poliške vasi. Prvi se je vozil na avtomobilu, drugi pa je bil na kolesu. Trgovec Srečko Krajnc se je snoči odpeljal s svojim avtomobilom proti Pesnici. Ko je privedel mimo Baumanove žganjarne in gostilne, je istočasno privedel po občinski poti za Baumanovo hišo pravokotno na državno cesto 55 letni zidarski polir Franc Fridl. Oba vozača sta se nenadoma srečala sredi ceste, ker jima je poprej živa meja zapirala pogled, in tako je bilo trčenje neizbežno. Fridl se je zaletel s svojim kolesom v zadnji del avtomobila, pa ga je odbilo, pri padcu na cesto si je pa razbil lobanjo in polomil ude. Bil je pri prči mrtve. Pokojnik, ki je bil zelo priden in delaven človek, zapuša ženo in šest večinoma odraslih otrok.

Kip »Zveličar«, delo našega znanega akademskega kiparja Franceta Goršeta, ki so ga uredniki »Slovenec«, »Slovenskega doma« in »Domoljub« poklonili g. ravnatelju Rakovcu, ko se je po 42 letnem zvestem službovanju poslavljaj od listov, ki jim je iz skromnih razmer pripomogel do današnjega razmaha.

Roparski napad na Kapeli pojasnjen

Maribor, 21. julija.

Na Kapeli pri Radencih je bil letos na Treh Kraljev dan izvršen drzen roparski napad na trgovca Ivana Lukovnjaka, o katerem je »Slovenec« tedaj obširno poročal. Lukovnjaka so napadli trije zakrinkani možje, ga zvezali ter mučili in nazadnje mu odnesli iz trgovine blaga za 12.000 din. Orožniki v Radencih so že tedaj osumili, da je imel pri tem napadu svoje prste vmes neki Trstenjak Davorin; ta pa je odločno zanikal vsako krivdo in ker ni bilo dokazov, so ga morali izpustiti. Vendar pa orožniki niso mirovali. Neprestano so na skrivaj poizvedovali ter so zbirali dokazno gradivo, dokler niso nazadnje imeli toliko obtežilnega materiala v rokah, da so te dni izvršili aretacije. Prijeli so zopet Davorina Trstenjaka, v Središču ob Dravi pa so aretirali Alojza Šantla. Oba sta sedaj priznala napad na Lukovnjaka. Nenadoma se je pojavil še tretji krivec v osebi Jožefa Herica, ki pa se je kar sam prijavil sodišču, da ga orožniki ne bi okrog gonili. Našli so tudi že del blaga, ki je bilo Lukovnjaku ukradeno.

Slovenski dijaki, člani Katoliške akcije, s škotom dr. Gregorijem Rožmanom v Rimu po sprejemu pri sv. očetu.

Obisk ital. vojnega brodogradarstva

Danes, 22. julija, bo priplula v Boko Kotorsko prva italijanska divizija vojnih ladij, sestojeca iz vojnih ladij »Giulio Cesare« in »Conte di Cavour«. Poveljnik divizije je viceadmiral Riccardi Arturo na ladji »Conte di Cavour«. Ladji »Giulio Cesare« poveljuje kapitan v vascelo (kapetan vojnega broda) Emilio Brenta, ladji »Conte di Cavour« pa kapetan vojnega broda Antonio Bobriese. Z divizijo težkih vojnih ladij bodo pripluli tudi štirje rušilci devete poliflotile: »Alfredo Oriani«, »Vincenzo Gioberti«, »Vittorio Alfieri« in »Giuseppe Carducci«. Vse ladje se bodo usidrale pred Tivatom, kjer je največja baza naše vojne mornarice. Naše oblasti so jim pripravile pri-sršen sprejem.

Obe ladji »Giulio Cesare« in »Conte di Cavour« sta bili zgrajeni v letu 1911. V letih 1933—1937 pa so ju popolnoma prenovili in modernizirali in sicer prvo v državni ladjedelnici v Spezziji, drugo pa v ladjedelnici Cantieri Riuniti v Trstu. Današnji podatki o teh dveh ladjah so: tonaža 23.622 ton, težko topništvo: 10×320 mm topov, srednje topništvo: 12×120 mm modernih topov, lahko topništvo: 8×100 mm modernih protiaeroplanskih to-

pov in 20 protiaeroplanskih strojnih pušk; dva kapulta za start aeroplanov z ladje in štirje aeroplani. Hitrost znaša 27 morskih milj na uro. Vsi stari kotli, ki so jih prej kurili s premogom, so zamenjani z novimi, ki jih kurijo z nafto. Moč strojev je povečana na 75.000 konjskih sil. Ladji sta dolgi 186,4 m široki pa 28 m. Rušilec, ki spremlja obe ladji, so najmodernejši edinci te vrste, zgrajeni leta 1936 v ladjedelnici v Livornu, v službi pa so od 1937 naprej. Tonaža je 1498 ton, hitrost 39 morskih milj na uro, topništvo: 4×120 mm in 4×37 mm protiletalskih topov, 6 strojnih pušk in 6 lansiranih cev za topove. Moč strojev 48.000 konjskih sil, dolžina 105 m, širina 10 m.

Italijansko brovje ostane v Boki Kotorski tri dni, nato bo odplovalo proti Dubrovniku.

To je drugi obisk italijanskega vojnega brodogradarstva v Jugoslaviji. Lani so bile v Boki Kotorski italijanski šolski ladji »Amerigo Vespucci« in »Cristoforo Colombo«. Posadka obeh ladij se je prav lepo obnašala. Na ladjah so bili tudi gojenci italijanske mornarske vojne akademije. Poveljnik te šolske divizije je bil viceadmiral Ildebranda Goiana.

Velika tatinska tolpa izsledena

Rokovnjače so izdali tombolski listki, s katerimi so prišli na gasilsko tombolo

Maribor, 21. julija.

Središče in ormoška okolica sta že nekaj let veliko trpeli zaradi drzne rokovnjaške tolpe, ki je zagrešila nešteto tatvin in v. omov. Zadnji tak rokovnjaški podvig velikega obsega so izvršili v. omilci v Ormožu, kjer so v noči od 16. julija vdrli v Kuharičevo trgovino. Odnesli so raznovrstnega manufakturnega blaga in oblek v skupni vrednosti 18.568 din. V. omilci je zasačil nočni čuvaj Franc Izlakar, ki jih je prepoznal. Bili so štirje moški, z zakrinkanimi obrazi; plen so naložili v velike b. eage ter ga odnesli, ker pa je bilo breme pretežko, so manj vredne stvari med potjo vrgli atran. Bilo je tedaj jasno, da so v. omilci zlikovci, ki so zadnje čase izvršili celo vrsto tatvin v ormoški in erediški okolici. Tako so pri Sv. Bollenku na Kogu vdrli v vinogradno hišo središkega nadičitelja Kosija ter so mu odnesli vso posteljno opremo in perilo ter vso posodo. Dalje so oplenili v Središču Lovrenčica, kateremu so povzročili 3000 din škode, potem ključavničarskega mojstra Marčeca, kateremu so odnesli vse orodje. Tolpa je kradla tudi kolesa po Ptujskem polju in v Slovenskih gorah. Ves ta plen je skrivnostno izginjal in orožniki kljub najmarljivšemu zasledovanju niso mogli priti zlikovcem na sled. Izdala pa jih je gasilska tombola preteklo nedeljo v Obrežu pri Središču. Prejšnji teden so v. omilci obiskali tudi gostilničarja Kosija v Središču, pri katerem so ukradli dve

kolesi, pa tudi blok tombolskih kart, katere je dobil g. Kosi za prodajo. Iz tega bloka je prodal samo 10 kart, vse drugo pa so mu ukradli. Pač pa je imel napisane serije kart. Poveljnik orožniške postaje v Središču g. Bizjak je pravilno domneval, da bodo skušali tatovi ukradene karte uporabiti na gasilski tomboli v Obrežu, ker so bili razpisani lepi dobitki. Organiziral je s pomočjo civilistov nadzorovalno službo na tomboli, na katero je prišlo

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

zelo veliko ljudi. Uspeh res ni izostal. Naenkrat so zasačili nekega moškega, ki je igral z ukradenimi tombolskimi kartami. Čim pa so njegovi pajdaši videli, da enega že imajo, so zbežali ter je bežalo s tombole kakih 30 ljudi. Štiri so potem še polovili ter jih spravili na orožniško postajo. Začelo se je zasliševanje, ki je prineslo nepričakovan uspeh. Izkazalo se je namreč, da so padli orožnikom v roke dolgo iskani v. omilci in tatovi. Vsi so s Hrvaškega. Tolpa je zelo številna ter ima nekatere člane celo v Ljubljano, razprodajala pa je ukradeno blago po vsem hrvaškem Zagorju. S pomočjo orožnikov na Hrvaškem se vršijo sedaj številne hišne preiskave in aretacije. Našli so že 15 koles in vse blago, ki je bilo ukradeni trgovcu Kuhariču v Ormožu.

Proslava 20 letnice Jugoslavije v Mariboru

Cetrinska vožnja

Ministrstvo za promet je upoštevalo veliko važnost mariborske proslave in je odobrilo cetrinsko vožnjo po železnicah po celi državi.

Cetrinska vožnja velja od 12. avgusta do zaključno 16. avgusta t. l. in je namenjena jubilejni razstavi, predvsem pa narodnemu taboru. (Obstoji tudi ugodnost polovične vožnje v območju Mariborskega tabora, ki se vrši od 6. avg. do 15. avgusta 1938.)

Vsak prijavljenec — udeleženec proslave odnosno narodnega tabora, ki se vozi s vlakom, mora imeti:

- taborsko knjižico (po din 2), jo prejme pri obč. priprav. odboru.
- taborski jubilejni znak (po 2 din), ga dobi pri obč. priprav. odboru.
- železniško legitimacijo (obrazca K-14 din 2). Vsak drugi udeleženec, ki se ne vozi s vlakom, mora imeti na proslavi:

- taborsko knjižico,
 - taborski jubilejni znak.
- Udeleženci, ki se vozijo z vlakom, kupijo na odhodni postaji polovično karto do Maribora, ki velja za brezplačno vožnjo nazaj. Obenem s to karto prejmejo tudi železniško legitimacijo obrazca K-14, na kateri dajo pri našem odboru pred povratkom iz Maribora potrditi udeležbo na taboru. S taborsko knjižico in s taborskim jubilejnim znakom ima vsak udeleženec prost vstop na vse prireditve narodnega tabora. Drugih vstopnin ne bomo pobirali.

Opomba: Na podlagi taborske knjižice lahko vsak udeleženec, ako ni vezan na svojo organizirano edinic, poljubno potuje sam in ni vezan niti na katerikoli skupino in niti na čas.

Mednarodne tekme z letalskimi modeli

Prehodni pokal Nj. Vel. kralja Petra II. za zmagovalca.

Požar v Leskovcu

Leskovec pri Krškem, 20. julija. V torek zvečer okrog 9 je izbruhnil požar in uničil gospodarsko poslopje dr. Ferdinanda Trenza. Hlevi in šupa merijo v dolžini 34 m. Poslopje je bilo lani deloma preurejeno, deloma na novo zgrajeno in krito z opeko. Zdej je uničeno vse razen notranjosti konjskega hleva, ker je strop obokan, in pa zidovje, ki je že od prej in trdno zgrajeno. Zgorelo je tudi 8000 kg krme za živino ter slamoreznica. Skupno se ceni škoda na 60.000 din. Zavarovalnica znaša komaj polovico precejšene škode. Vse okoliščine jasno pričajo, da je bilo podtaknjeno. Sum leti na gotovo osebo, ki naj bi to storila iz maščevalnosti nad drugo osebo, ki je spala v tem poslopju. Dr. Trenz je delal z veliko skrbnostjo in veseljem, zato z njim iskreno sočustvujemo, oblast pa naj energično stvar dožene in krivca primerno zločinu tudi kaznuje.

Prometna nesreča v Kamniku

Kamnik, 21. julija. Danes popoldne ob 2.45 sta na križišču banovinske ceste I. reda št. 7 in 8 pred Rodetovo hišo trčila skupaj osebni avto mehanič. podjetja iz Kamnika Kregarja Antona in lesni trgovec Lenassi, ki se je peljal na motornem kolesu. Trk je bil tako hud, da je Lenassija vrglo z motorja ter mu zdrobilo levo nogo. Motor je oblezel na mestu ves razbit. Na kraju nesreče sta bila takoj navzoča tajnik okrajnega cestnega odbora g. M. Globočnik in pa službojoči stražnik mestne občine. G. Kregar je takoj naložil ponesrečenega Lenassija v svoj avto ter ga odpeljal v ljubljansko bolnišnico.

Kaj pravite?

Gospod urednik! Zadnjih se mi je zgodilo tole: Prišel sem v družbo zagrenjenega viteza, ki se je skušal potolažiti po hudi polivki, katero je doživel s fantovskim taborom. Njegova tolažba je bila takole: »Klerikanci so res spravili skupaj ogromno ljudi, organizacija in telovadba je bila tudi dobra, a prišel je skupaj samo kmečki pošt.«

Kaj pravite k takemu vitezu? Naše kmečko ljudstvo je ravno katoliška vzgoja dvignila na tako visoko kulturno stopnjo, da morata biti nanj ponosna narod in država. Odličen Francoz je na našem taboru izjavil, da tamkaj francoska kmečka dekleta ne spravijo skupaj kaj podobnega, kot so pokazala slovenska kmečka dekleta. To visoko pokazala slovenska kmečka dekleta. To visoko kulturno slovensko ljudstvo si upa malomeščanski puhloglavci zmerjati s »poftom«. Ni čuda, da slovenska ljudstva ni v takim taboru. Pač pa se menda zbira tam v velikih četah pravi pošt, v katerem ni med zadnjimi naš zagrenjeni vitez.

Premira najpopolnejše francoske filmske umetnine! Se pri nobenem filmu se ni pretočilo toliko solz kot pri tem!

DVE SIROTI

Osveta ljubosumnega moža, ki je izročil lastnega otroka lopovu, da bi se masoval svoj ženi, o kateri je mislil, da ga vara. Muke dveh mladičev, ki sta ob zvokih harmonike prosila miloščino. Ta film je bil nedavno predvajan v Sofiji 7 tednov neprenehoma!

Predstava ob 19.15 in 21.15 uri
KINO UNION Telefon 21 21

Koledar

Petek, 22. julija: Marija Magdalena (Majda); Lavrenčij Br.

Sobota, 23. julija: Apolinarij, škof mučenec; Liborij, škof.

— Proti trdi stolici in zlati žili, združeni z navalom krci, utripanjem srca in glavobolom je naravna »Franz-Josefova« grenka voda že od davnine preizkušeno domače sredstvo. Prava »Franz-Josefova« voda milo učinkuje in sigurno odpravlja, a vrhu tega tudi v zastarelih slučajih ne odreže.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

— Vse, ki so zadeli nagrado pri nagradnem žrebanju »Slovenca«, pa nagrade še niso dvignili, vljudo prosimo, da nam takoj sporoče, ali bogo prišli po nagrade sami ali naj jo jim pošljemo. Oni, ki so dobili čevlje, naj sporoče, kakšne čevlje si žele — damske ali moške in pa številko čevljev. — Uprava »Slovenca« — propagandni oddelček.

— Udeleženci izleta v Italijo, ki pridejo v Ljubljano v petek 22. t. m. zvečer, bodo prenočili v škofskih zavodih v St. Vidu nad Ljubljano. Iz St. Vida bo vozil v soboto 23. t. m. ob 4 zjutraj tramvaj v Ljubljano. Udeleženci izven Ljubljane in okolice naj se po prihodu vlakov ogledajo v pisarni Zveze bojevnikov Ljubljana, Kolodvorska ulica 25. Oni, ki pridejo s kolesi v soboto zjutraj, jih lahko hranijo v naši pisarni, ki bo odprta do 4.40 zjutraj.

— Postajenačelnik iz Postojne g. Weichandt se je 17. t. m. na izletu mudil v Ljubljani skupaj z več železničarji ter je izgubil denarno listino z nekaj nad 300 din in s svojimi osebnimi dokumenti na ime Leo Weichandt. Pošten najditelj naj listino izroči g. postajenačelniku na glavnem kolodvoru v Ljubljani.

— Italijanska vlada je razpisala za obisk poštneškega tečaja, ki je na vseučilišču v Perugiji prirejen za akademike iz inozemstva, podpore v znesku 700 lir. Letni tečaj se je začel dne 1. julija in traja do 30. septembra. Tečajni imajo namen inozemce seznaniti z italijansko kulturo. Sporazumno z ljubljanskim univerzo so dobili podporo 700 lir trije ljubljanski akademiki, ki so že odšli v Perugijo. Da se je toliko pozornost izkazala tudi eluštanjem ljubljanske univerze, gre predvsem za sluga g. italijanskemu general. konzulu v Ljubljani.

— Izlet k otvoritvi kopališča v Slovenjem Gradu priredi Zveza za turistični promet v nedeljo, dne 24. t. m. Informacije in prijave v vseh biljetarnicah PUTNIK-a.

— Vreme. Evropa: Pretežno oblačno in hladno vreme z nalivi v zah. in deloma severni Evropi. Jasno in toplo vreme v južni polovici Evrope. — Jugoslavija: Jasno in toplo vreme po vsej državi. Minimalna temperatura: Tuzla + 7°C, maksimalna Split + 32°C. Napoved za danes, pretežno jasno po vsej državi. Na severni polovici države bo nekoliko oblačno ter bodo v popoldanskih urah lokalne nevihte.

— Konjska tatvina. Kakor poroča orožniška postaja v Cirkovcih, je bila posestnika Valentinu Sagadinu v Dragonji vasi kar e paše odgnana kobila, stara 2 leti in vredna 2.500 din. Kobila je živahna, temnorjava barve, črni in pristrizheni griv in črna repa. Kobilo so najbrž ukradli cigani ali pa tatinski prekupeci, ki dobavljajo konje raznim tihotapcem.

— Tatvine na deželi se zelo množijo. Razni pohajkovalci porabljajo priliko in izmikajo ljudem vse močnejše stvari. Pretekli teden je neznan postopak, ko so bili vsi domači dopoldne zaposleni na polju, vdrl v hišo posestnika Lovra Erzena na Rudnem pri Železnikih. Odsel mu je dragoceno zlato uro in do 900 din gotovine. Erzen ima nad 2.400 din škode.

Potenje nog ublažite in osvežite duh s stalno uporabo Gregoričevega „Borosana“. Zahtečajte brezplačen vzorec v Drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

— Po naključju je bil stroj za frankiranje »Frankotop« pri pošiljavi v popravilo nekje založen ali napačno dostavljen. Stroj nima za nikogar v Jugoslaviji nobene vrednosti, ker je pod kontrolo. Prosi se, da se naj stroj vrne tvrdki Sternecki, Celje, proti nagradi, ali odda »Radiovaluc« v Ljubljani.

— Velika javna dela v primorski banovini. Državna hipotekarna banka je v načelu odobrila primorski banki upravi zahtevano posojilo 50 milijonov dinarjev. To posojilo bo izplačano v treh obrokih in sicer letos 15 milijonov dinarjev, prihodnje leto 20 milijonov, ostanek pa leta 1940. Iz tega posojila bo uporabljenih 5 milijonov za zgradbo ljudskih šol in za poslopje gimnazije v Kninu, štiri in pol milijona za razširitev in izpolnitev bolnišnice v primorski banovini, 18 milijonov za melioracije močvirij, 2 milijona za oskrbo krajev brez vode z vodo. 15 milijona za pospeševanje poljedelstva, 4 milijone za gradnjo cest, 10 milijonov za gradnjo banske palače v Splitu in 5 milijonov za gradnjo gimnazijskega poslopja v Splitu.

Naši tekmovalci - zmagovalci se vrnejo iz Francije v soboto

Kakor smo že poročali, so naši tekmovalci, ki so se udeležili mednarodnih katoliških telovadnih tekmah v mestu Bloisu, dosegli krasne uspehe in to kljub temu, da so se tekom udeležili le v malem število. Naši tekmovalci so v Bloisu odnesli prvo mesto v mednarodnem deseterboju. To častno zmago nam je priporil g. Ivo Varšek. Prvo mesto v peterboju seniorjev je dosegel g. Jože Hvala, organizator mednarodnega mladinskega tabora v Ljubljani, zlato svetinjo pa je dobil Janež. Naše tekmovalci so dobili tudi vsa tri darila, edina, ki jih je dal francoski minister za telesno vzgojo in sicer dve plaketi in umetniško izdelan kip zmage. V tekmah za prvenstvo Francije, ki je bilo v dvanajsterboju, je zmagal Anton Schlinwein, brat zmagovalca na mednarodnem mladinskem taboru v Ljubljani. V tekmah društev je postalo prvak Francije društvo iz Bordeauxa, ki

je štelo 48 moč. Tekmovalo je skupno 6548 tekmovalcev. Med seboj so se merili telovadci iz Jugoslavije, Francije, Belgije, Arabci iz Tunisa in Italijani iz Tunisa, torej tudi zastopniki iz francoskih kolonij.

Naš vrli telovadci, ki so tako častno zastopali jugoslovanske in slovenske barve v Franciji, se vrnejo v Ljubljano v soboto. Oficielni sprejem pa bo v soboto ob pol 8 zvečer v frančiškanski dvorani ter na to slovesnost vabimo ljubljansko in drugo občinstvo!

Ljubljana

1 Društvo kat. moč župnije sv. Cirila in Metoda obvešča svoje člane, da je umrl član Jakob Pavčič, Pleteršnikova 13. Pogreb bo jutri v soboto ob 2. Udeležba obvezna za vse člane. Molitev članov pri kleti drevi po uri molitve ob pol 21. Pogrebna vs. maša jutri v soboto ob 7 v naši cerkvi.

1 Motocikliste Avtokluba pozivamo, da se zberejo v nedeljo ob 7. uri pred Kazino na Kongresnem trgu, nakar se skupno podamo na Jezersko k proslavi našega patrona sv. Krištofa. Prijatelji in znanci dobrodošli. — Načelnik!

1 Železniškim upokojencem! Umrl je član društva železniških upokojencev g. Jakob Pavčič, pisarniški odpravnik v pok. Pogreb bo v soboto, dne 23. julija ob 14 popoldne izpred hiše žalosti, Pleteršnikova ulica št. 13, k Sv. Križu. Železniške upokojence, vdove in prijatelje vljudo vabimo, da se pogreba udeležijo.

1 Fantovski odsek Ljubljana-mesto poziva vse redne člane, da se brezpogojno udeležijo sestanka, ki bo danes, dne 22. julija ob 8 zvečer v Gospodarski zvezi, I. nadstropje. Vabimo tudi vse one fante, kateri bi se pristopili k našemu odseku, naj pridejo! Za člane pa je udeležba strogo obvezna!

1 Sadržarska podružnica Šiška. V nedeljo, 24. t. m. ob 9 dopoldne bo predaval predsednik podružnice g. Zašek na vrtu g. Perka Matije, Celovška c. 97, o poletnem obzvojanju breskve, marelice in trte.

1 Fantovski odsek Trnovo ima drevi točno ob pol 9 sestanek.

KINO KODELJEVO Tel. 41-64

Danes in jutri ob 1/9. uri dva vefilma:

Kanadski petorčki (Vaški zdravnik)
Taras Buliba (Harry Bauer)

1 Izjavljam, da je bila gospa Czipott točno obveščena od gospoda blagajnika, od mene in od g. Jakopiča, da razstava še dalje traja, kar je bilo tudi v dnevnikih objavljeno. Se drug dokaz, da je gospa vedela, da je razstava odprta, je, da je kupila pri blagajni vstopnico in kata.og. Toliko zaradi resnice. Razen tega je bila naprosena, naj razstave ne razbija, ter naj se zaveda uredi po razstavi. — D Inkiostr!

1 Praznik sv. Krištofa. Tudi letos bo Združenje avtotaksijev praznovalo god svojega patrona in zaščitnika. V cerkvi sv. Krištofa, katera je posvečena našemu patronu, kjer že več let obhajamo naš praznik, ki je postal že tradicionalen in katerega se vsako leto udeležijo Združenje avtotaksijev, bo dne 25. julija ob 9 sv. maša s cerkvenim govorom. Združenje avtotaksijev prosi svoje člane, šoferske organizacije in njih sorodna združenja, da se ta dan udeležijo sv. maše v čim večjem številu. Vozovi naj se postavijo na prostor ob zidu pokopališča, obrnjeni proti mestu, kjer bo po cerkveni proslavi tudi blagoslovil vozil in plaket.

1 Razne posestne spremembe. Zaradi modernizacije državne ceste Ljubljana-St. Vid je bila cestna električna železnica prisiljena preložiti tramvajsko progo in je odkupila v ta namen več svela od mejašev. Okoli 15 mejašev je plačala tramvajeka družba za odstopljeni svet 89.465 din. V zemljiški knjigi je bil te dni izvršen prenos lastninske pravice na cestno železnico za odstopljeni svet. — Mizar tobačne tovarne Karel Petrovič je prevzel od svojega očeta za 70.500 din hišo št. 5 na cesti II v Rožni dolini. — Veliko je povpraševanje po parcelah, ki meje v k. o. Zgornje in Spodnje Pirniče na bregovih Save Svet je razmeroma še prav poceni. Ljubljanci radi kupujejo tudi manjše gozdne parcele, na katerih nato grade razne letne vile in hišice. Od Viktr proti Pirničarjem je nastala že velika, lepo urejena kolonija letoviščarjev. Svet okoli Pirnič je od 5 do 20 din kv. meter.

Nočno službo imajo lekarni: dr. Kmet, Tyrševa cesta 43; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

Jesenice

Kino Krekov dom predvaja v petek in soboto zvečer ob pol 9. uri kino »Na električnem stolcu«. V glavni vlogi Spencer Tracy, Virginia Bruce. Dodatek Fox tehnik.

Smihel pri Novem mestu

V nedeljo, dne 24. julija, ob 20 pred župno cerkvijo zopet velika predstava na prostem. Priznani novomeški in šmihelski igralci, ki so že ponovno nastopili na prostem, nam bodo zaigrali Calderonovo versko igr. »Skramnost sv. maše«. Z predlanskim predstav Slehernika in lanske predstavi Trehnila in Vode nam jamčita za prvovrsten nastop. Sodeloval bo pa tudi cerkveni zbor novomeške kapitelske cerkve in orkester novomeškega Prosvetnega društva. Z sedaj opozarjamo na to lepo igr. in ker je čisti dobiček namenjen zgradbi dolenske sirotišnice, nien obisk tople priporočamo. Vstopnina bo: sedeži 10, 8, 5 din, stojišča pa 3 din.

Senzacionalni vefilmi ameriškega podzemlja
Amerika v neizprosnih borbi z gangsterji!

Premiera Kino Matica ob 18. 19.15 in 21.15

Maribor

m Dr. Korošec — častni občan Radvanja. Občinski odbor občine Radvanja pri Mariboru je na svoji seji dne 14. julija t. l. soglasno izvolil gospoda ministra za notranja dela dr. Antona Korošca za častnega člana te občine.

m Dekliški krožek stolnega prosvetnega društva poziva vse članice, da se zanesljivo udeležijo sestanka danes ob 19 na Livadi.

m Hud naliv nad Mariborom. Včeraj popoldne se je razdijal nad Mariborom strahovit naliv, kakor ga že dolgo ne pomnimo. Utrgal se je oblak, med udarjanjem strele je bilo kakor iz škafla in v hipu so se mariborske ulice spremenile v deroče potoke. Kanali so se zamašili z grušcem in po visečih ulicah je tekla voda proti nižjim delom mesta ter zalila več kleti. Padala je tudi drobna toča, ki pa k sreči ni napravila mnogo škode. Strela je udarila v več krajih v strelovođe in električne napeljave.

m Nove orožniške postaje na Pohorju Mariborska orožniška četa je osnovala dve novi postaji na Pohorju. Prva je ustanovljena pri Sv. Martinu na Pohorju, druga pa pri Sv. Bollenku. Obe imata močan stalež orožnikov, ki bodo neprestano patrolirali po Pohorju ter bodo očistili pohorske gozdove raznih nezaželenih gostov.

m Umrla je v Levitkovi ulici 32 na Teznem posestnica gospa Ana Standeker, stara 58 let. Naj počiva v miru!

m Krojni tečaj za žensko krojaštvo, ki ga bo vodil banovski strokovni učitelj g. Knafeč, se prične v Mariboru dne 1. avgusta ob 18 v dekliskih meščanski šoli v Miklošičevi ulici. Novi interesi se sprejemajo v obrtnopospeševalnem uradu na okrajnem glavarstvu.

m Razpisana sta natečaja za sprejem v pomorsko podčastniško zrakoplovno šolo v Divuljah ter v strokovno podčastniško šolo v Šibeniku. Pogoji so razvidni pri mestnem vojaškem uradu.

m Skelet v gramozni jami v Betnavi. V Betnavski gramozni jami na Teznem so napravili delavci strahotno odkritje. Ko so odkopavali gramoz, se je nenadoma usula izpodkopana zgornja plast zemlje in iz peska se je izluščilo človeško okostje. Skelet je popolnoma ohranjen ter je po videzu sodeč ležal najdlj 20 let v zemlji. Zakopan je bil čisto pri vrhu, niti pol metra globoko. Verjetno, da gre za ostanke skrivnostnega zločina iz vojne ali prevarne dobi.

m Popravlja vojaščin. V pisarni referenta inženirja štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani bodo licitacije za popravila mariborskih vojaščin. Dne 29. julija bo licitacija za generalno popravilo objekta št. IV. v vojašnici vojvode Mišiča, 2. avgusta pa se bo oddalo na licitaciji generalno popravilo objekta VIII. v vojašnici kralja Aleksandra.

m Jajčnik iz 60 jajc na ulici. Včeraj zjutraj je prinesla Marija Potočnik, viničarka iz Partinje, jebas jajc v Maribor. V Slovenski ulici se je zaletel vanjo neznan kolesar ter ji zbil jebas iz rok. Vseh 60 jajc se je razbilo na tleh.

m Vlom v vinogradno hišo. Mariborski trgovec Janko Preac ima na Majskem vrhu v Halozah vinogradno hišo, v katero so mu vdrli nepoznani storilci ter mu odnesli vso posteljno opremo in perilo. Napravili so mu 7000 din škode. Daktiloskop mariborske policije, Medvešček, ki je vlom preiskal, je našel nekaj odtisov tatinskih prstov, ki bodo olajšali zasledovanje zlikovcev.

Celje

e Celjska podzveza Zveze fantovskih odsekov je prejela naslednje zahvalo: Bratsko predsedništvo! Po povratku v domovino z nepozabno krasnih dni ljubljanskih slavnosti si Vam dovoljujem z vdanim spominom izreči v imenu predsedništva českoslovaškega Orla in v imenu vseh udeležencev českoslovaške delegacije izraz najprijetnejše zahvale za vse Vaše navdušenje in bratsko ljubezen, s katero ste nas sprejeli v Celju. To je bilo za nas iznenadenje, katerega nikoli ne pozabimo. Veselimo se že sedaj, da Vam bomo lahko prihodnje leto vsaj nekoliko vse poplačali ob priložnosti III. zleta českoslovaškega Orla kakor med potjo po naši republiko tako tudi v Pragi sami. Srečni smo, da smo Vas mogli po devetih letih pozdraviti kot slavne in junaške bojevnike za skupne ideale in da imamo v hrabri slovenski katoliški mladini tako verne slovenske brate. Prosim Vaspristno, da bi našo vročo zahvalo in izraz našega veselja izrekli tudi vodstvu dekliskih krožkov in tudi vsem svojim članom. Predvsem se osebno zahvaljujemo bratu predsedniku profesorju Bitencu za priščen pozdrav pri sprejemu in ostanem z bratskim »Zdaj Bu« v dani František Leiner, podstarosta českoslovaškega Orla.

c Katoliški prosvetni tabor pod pokroviteljstvom in ob osebni udeležbi g. ministra dr. Mihe Kreka bo v nedeljo dne 24. julija v Radečah pri Zidanem mostu. V nedeljo zjutraj bo budnica po mestu. Po sprejemu gostov, ki se pripeljejo z ljubljanskim in zagrebškim vlakom, bo ob 9 dopoldne sprejod po mestu na taborni prostor. Ob 10 bo opravil g. prof. dr. Rudolf Hanželič iz Celja sveto mašo, pri kateri bo imel govor. Po sveti maši bo zborovanje, na katerem bosta izpogovorila g. minister dr. Miha Krek in predsednik ZOZ, Celjske podzveze g. prof. Mirko Bitenc. Popoldne ob treh bo telovadni nastop Fantovskih odsekov in Dekliskih krožkov iz vseh sosednih društev. Odhod z večernimi vlaki je zelo ugoden, tako da se lahko vsakdo udeležijo tega tabora.

c Kino Union: Danes zadnjikrat »Azijski«.

c Kredita zadruga drž. uslužbencev vabi svoje članstvo na izreden zbor, ki se bo vršil v soboto 23. t. m. ob 8 zvečer v zadržnih prostorih Nabavljalne zadruge v Celju.

c Šahovski match na 10 deskah odigra v nedeljo 24. julija Celjski šahovski klub proti Šahovskemu klubu U. J. N. Z. K. iz Maribora. Match se bo odigral v Aleksandrovem domu v Rogški Slatini.

c Porcijunkula se bliža. Kakor vsa leta, tako bodo tudi letos porcijunkule slovesnosti v temle redu: V ponedeljek 1. avgusta zvečer ob 7 litanje in pridiga; v torek 2. avgusta ob pol 6 zjutraj pridiga in slovesna služba božja; ob 9 slovesno opravilo: pridiga in slovesna sveta maša. Pri vseh treh službah božjih bo tudi darovanje. Vabljene vsi, od daleč in blizu. Ob 11 dopoldne bo v dijaški kapeli nad zakristijo sestanek duhovnikov voditeljev III. reda. Na tem sestanku bo spregovoril monsr. g. dr. Krulje!

c Opozarjamo na razglas mestnega poglavarstva o nabavi pogonskih anovi za stroje celjske mestne občine.

c Pri Kokobekovem domu na Korošici bo v nedeljo 24. t. m. ob 10 dopoldne sveta maša, ki jo bo darova. g. kaplan in velik prijatelj naših planin g. Lojze Suntič iz Skal pri Velenju. Planinci vabljene!

c Po evidenci celjske Javne borze dela je v Celju 204 brezposelnih, pred 10 dnevi pa jih je bilo 238.

Sindikato zločinov

V glavni vlogi E. G. Robinson in Joan Blondell

Dekliški tabor na Brezjah

Dekliški tabor na Brezjah v nedeljo, 24. julija, bo ena največjih dekliskih prireditev v naši domovini, kjer se bodo na Marji posvečenem mestu, pri Kraljici Slovenec, tisoči slovenskih deklet sestali in manifestirali za posteno življenje, vredno slovenskega dekleta. Vseje bi bile, ko bi v tem času mogle priti med nas tudi naši dragi gostje — zastopnice Zenske Zveze v Ameriki, ki se mude med nami. Hotela bi ob tej priliki tudi slovenskim dekletom v Ameriki izraziti svojo sestrsko ljubezen in jih vneti za ideale, ki napljujejo naša srca.

Navodila za udeležence

Taborna knjižica in znak sta za udeležbo obvezna. Nabavite si jih takoj pri Pripravljalnem odboru »Dom dijakini«, Miklošičeva 21, ali v trgovinah: Jugoslovanska knjigarna, Pred Skofijo; A. Sfiligoj, Františkanska ul.; Pollak, Rimska c.; Mohorjeva knjigarna, Miklošičeva c.; Nieman, Kopitarjeva in Vera Remec, Poljanska cesta.

Vozni red vlakov je bil priobčen v včerajšnjem »Slovenec«. Ker polovične vožnje ni, naj vsaka kupi nedeljsko povratno karto, ki jo mora dobro shraniti.

Kolesarice

Ob 5 zjutraj se zberemo pred palačo Vzajemne varovalnice, Masarykova 12. Skupine iz različnih krajev Gorenjske naj se vedno pridružijo glavni skupini na konec.

Odhod iz Ljubljane točno ob 5.15, St. Vid 5.40, Medno 5.55, Medvode 6.10, Jenerce (skupine iz Kamnika, Smlednika itd.) 6.20, Kranj 7.10, Naklo 7.35, Bistrica 7.50, Srednja vas 8.05.

Vsa dekleta, ki se bodo pridružila na tabor, naj bodo pripravljena še četrt ure pred zgoraj navedeno uro ob glavni cesti. Šramba za kolesa bo na razpolago proti mali odškodnini.

Povratke ob 5 izpred šrambe koles pod brezjanskim klancem.

Kolesa dobro pregledjte doma, da ne bo po poti defektov.

Okrepite kolesa z zelenjem in cvetjem. Glede hrane velja isto kot za udeležence na vlakih.

Rediteljice, držite se navodil, ki ste jih prejeli v okrožnicah! Rediteljice z Gorenjske morajo biti ob pol 7 zjutraj na Brezjah.

Da bo tabor potekel v lepem redu, se morajo vse udeležence strogo pokoriti navodilom in odredbam rediteljice.

Informacijska pisarna pripravljalnega odbora bo ta dan v frančiškanskem samostanu, in sicer v pritličju. Poslužite se je. Tudi za izgubljene in najdene predmete se obrnite nanjo.

Zdravniška služba bo poslovala v frančiškanskem samostanu. Samaritanka bodo nosile znak Rdečega križa na levi roki. Zdravniška kličite le v nujnem primeru.

V cerkvi naj dekleta pri sv. obhajilu, ki bo pred vs. mašo ob 10, ne delajo gneče, temveč se pokorijo rediteljcem.

Obleka naj bo preprosta in praktična.

Narodne noše bodo imele posebno mesto na tabornem prostoru. Pridite v čim večjem številu.

Hrano naj vsaka prinese s seboj. Kako malenkost boste lahko dobile tudi na Brezjah v gostilnah. Ne pozabite prineseti s seboj kozarec za vodo.

Med opoldanskim odmorom bo na razpolago senčnat vrt, kjer se bo lahko vsaka odpočila.

Dekleta, pridite k Mariji Pomagaj na Brezje v velikem številu, spremlja naj vas slovenska posem in cvetja!

Soštani

Čas hiti. Vsak dan smo bliže velikemu dnevu, ki bo naše mesto zagrnil v nepregledne tisoče neupogljivega slovenskega ljudstva. Vsi 31. julija na narodni tabor v Soštanj!

Kranj

Lep pogreb gospe Slavke Savnikove. V sredo popoldne so se začeli zbirati ljudje v Kranju iz vse Gorenjske, pa tudi iz Ljubljane. V mnogih obeh je bilo opaziti solzo ob spominu, da odhaja od nas tako dobra gospa. Med užaloščenimi smo opazili tudi mnogo dijakov, ki so jo prišli spremit na zadnji poti, da ji vsaj tako dokažejo svojo hvaležnost, ko jim je izkazala v življenju toliko dobrot. Ob 5, ko je bilo zbrano že zelo veliko ljudi, so prišli kranjski duhovniki z g. dekanom Matijem Škerbecem, razen njih sta se udeležila pogreba tudi tajnik nadškofa msgr. dr. Ujčič in šmartinski kaplan g. dr. Robič. Na zadnji poti so spremlili blago gospo tudi občinski odborniki z županom g. Karlom Čensjem na čelu, pogreba se je udeležil tudi okrajni načelnik g. Lipovšek. V sprevodu smo opazili tudi še več drugih kranjskih osebnosti, kakor odvetnika g. dr. Megušarja, navzoče so bile tudi odbornice Vincencijeve konference in številna kranjska društva. Na željo užaloščenih sorodnikov ni bilo ob pogrebu nobenih govorov, pa tudi petja ne, samo solze številnih ljudi so pričale o veliki priljubljenosti blage gospe Slavke Savnikove. Naj ji bo Bog v nebesih bogat plačnik!

Namesto venca na grob gospe Slavke Savnikove so darovali po 200 din Vincencijevi konferenci v Kranju g. dr. Megušar, odvetnik v Kranju, kranjski trgovec g. Janko Rant in otroci pokojne gospe Ivane Logarjeve. Bog plačaj!

Visoška avtomobilska nesreča pred sodiščem

Ljubljana, 21. julija.

Kazenski sodnik - poedinec okrožnega sodišča g. Jože Kokalj je v pet ur trajajoči, natančni obravnavi razpravjal vzroke o hudi, smrtni avtomobilski nesreči, ki se je 25. oktobra lani prigodila na banovinski cesti pri Tavčarjevem gradiču na Visokem. Zrtev te nesreče je postal posestnik in bivši občinski svetnik Fran Varl.

Sofer avtopodjetja Poljanšek iz Zirov je vodil avtobus iz Skofje Loke proti Zirem. Avtobus je bil natrpan potniki. Na Visokem je opazil pred seboj kolesarja, ki mu je dajal znamenja, da ga hoče prehiteti. Kolesar, ki je vozil bolj po levi strani, je v tem trenutku krenil prav na desno. Blatni avtobus ga je tako silno zagrabil, da je kolo odletelo v stran, kolesar pa je padel pod zadnje desno kolo, ki mu je zmečkalo lobanjo in je bil kolesar takoj mrtev. Nesrečnež je bil Fran Varl. Proti šoferju je bila uvedena kazenska preiskava zaradi prestopka po avtomobilskem § 205 k. z., ker je povzročil zaradi nepravilne vožnje smrt kolesarja.

Sodnik-poedinec g. Kokalj je temeljito zasliševal obtoženca in vse priče. Obtoženec je priznal dejanje, zanikal pa je krivdo. Pred seboj je videl bolj na levi kolesarja, dal mu je znamenje, da ga bo prehitel. Kolesar pa je prekal in ga je avtobus prijel. Takoj je ustavil, nesreče ni mogel preprečiti. Glavne priče so potrdile šoferjev zagovor, tako Enika Marjana, Terezija Jesenko in Mlinar Ivan. Druge priče so ga deloma obremenjevale. Izvedenec g. Josu Gorec je podal obirno izvedensko mnen

Transbalkanske železniške tarife

Carigrad, konec julija 1938.

Balkanski sporazum ni samo prazen sen, marveč je stvarna tvorba balkanskih poljedelskih držav. To dokazujejo vsa dela, ki so izvršena zlasti v zadnjem času. Z glavnimi zadržnimi zvezami (Jugoslavije in Bolgarije, katere sicer še ni ud Balkanskega sporazuma, vendar pa povsod sodeluje kar najljubše na gospodarskem polju) se je začelo prvo resnejše stvarno delo: v najkrajšem času imamo pričakovati ustanovitev dveh največjih zadržnih izvoznih družb: jugoslovansko-bolgarsko v Belgradu in bolgarsko-jugoslovansko v Sofiji. Obe družbi bosta imeli v svojih rokah ves izvoz zadržnih pridelkov obe držav in bosta razpolagali z vso moralno podporo poljedelskih narodov ter tudi z materialno in gospodarsko-politično podporo obeh držav. Tako bosta nastopali obe državi vzajemno na vseh zapadno- in srednjeevropskih trgih z enakimi prodajnimi cenami ter na ta način preprečevali zlorabljanje in izkoriščevanje.

Druga prav nič manj važna zamisel pa so transbalkanske tarife, in sicer za blagovni in potniški promet. Te dui so se vse balkanske železniške uprave sporazumele na skupen transbalkanski blagovni promet (tarifo), ki bo omogočal cenovno konkurenčen prevoz blaga na železniceh iz najskrajnejših točk Turčije do najskrajnejših severnih točk in obmejnih prehodov v Jugoslaviji. Na tej

konferenci, ki je izredno dobro uspela, se je pokazala toliko solidarnost vseh balkanskih držav, da se more pričakovati ugodnih uspehov. Turčija se bo s temi tarifami približala Evropi za stotine kilometrov, a balkanske države so se tako rekoč zedinile v železniško prometnem oziru — eno. Ta promet bo vključil letnih okoli 12.000 vagonov blaga v smeri iz Turčije na zapad in okoli 4000 vagonov v nasprotni smeri. Naravno je treba s tem računati na spremembe, ki bodo radikalno posegle v obstoječe stanje balkanskega prometa, zlasti v pogledu konkurence tujih prometnih sredstev na polju pomorstva.

Drug velik korak je narejen z izdelavo transbalkanskih potniških tarif. V tem oziru so se vse balkanske države povezale v skupen potniško-tarifni sistem, tako da bodo z direktnimi tarifami odstranjene dosedanje motnje valutnega in transportno-tehničnega značaja, dočim bodo vozne cene kar najtežje prilagodene potrebam potujočega sveta in do po skrajnosti omejene konkurence. Vse te tarife, ki bodo v kratkem času stopile v veljavo, pomenijo v gospodarsko-političnem pogledu ogromen korak naprej k vzajemnosti in gospodarski skupnosti, kar bo imelo nedogledne posledice za nadaljnji razvoj gospodarstva balkanskih držav. Naše železnice zastopajo poleg dveh Srbov tudi trije Slovenci in to: gg. dr. J. Grampovčar, Anton Debenjak in Alojzij Čepar. dr. n-g.

tingente. K temu pripominja »Jugoslovanski kurir«: »Ta utemeljitev ne odgovarja faktičnemu stanju stvari, ker je naša premogovna industrija ravno v poletnem času najbolj sposobna, da dobavlja tudi izredne kontingente premoga za potrebe naših železnic. Samo merodajni v prometnem ministertvu bi morali še v zimskem času predvideti te izredne potrebe premoga in obvestiti premogovno industrijo, naj bo pripravljena za dobavo večjih množin premoga.«

Borza

Dne 21. julija 1938.

Denar

Nemški čeki so na ljubljanski borzi beležili 14.83 —15.03, na zagrebški 14.825—15.025, za 15. avgust 14.75—14.95, za ultimo avgusta 14.70—14.90 in za sredo septembra 14.85 bl., na belgajski borzi pa 14.80—15.

Angleški funt je na vseh treh borzah beležil 237.20—238.80.

Grški boni so na zagrebški borzi notirali 29.15—29.85 in na belgajski 29—29.70.

Devizni promet je na zagrebški borzi znašal 963.843 din, na belgajski pa 3.620.000 din. Promet v devizah pa je na belgajski borzi znašal 610.000.

Ljubljana — tečaj s primom:

Amsterdam 100 h. gold.	2394.41—2409.01
Berlin 100 mark	1747.53—1761.41
Bruselj 100 belg.	736.04—741.11
Curih 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	213.92—215.98
New York 100 dolarjev	4321—4357.31
Pariz 100 frankov	119.92—121.36
Praga 100 kron	150.24—151.34
Trst 100 lir	228.20—231.28

Curih. Belgrad 10, Pariz 1206, London 21.4875, Newyork 437, Bruselj 73.85, Milan 22.98, Amsterdam 240.10, Berlin 175.35, Dunaj 30, Stockholm 110.775, Oslo 108, Kopenhagen 95.92, Praga 15.08, Varšava 82.40, Budimpešta 86.50, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.475, Buenos Aires 113.5.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% investicijsko posojilo 97.50—98.50, agrarij 62—63, vojna škoda promptna 478—481, begluške obveznice 93—94, dalm. agrarij 92—93, 4% severni agrarij 52—53, 8% Blerovo posojilo 97.50—98.50, 7% Blerovo posojilo 92.50—93.50, 7% posojilo Drž. hip. banke 99—100, Narodna banka 7200—7300, Trboveljska 175—185.

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 98—99, agrarij 62—63, vojna škoda promptna 481—483 (482.50), begluške obveznice 92.75—93.50, dalmatinski agrarij 91.75—92.50 (92), 4% severni agrarij 62—63, 8% Bler. pos. 97.50—98 (98), 7% Bler. pos. 93—93.50, 7% posojilo Drž. hip. banke 99—100, 7% stab. posojilo 99—100. — Delnice: Nar. banka 7200 den., Priv. agrar. banka 228 den., Trboveljska 170—180, Gutmann 60 bl., Tov. sladkarija Bečkerek 600 bl., Osješka livarna 180 den., Dubrovačka 350 den., Jadranska plojba 350 den., Oceania 800 bl.

Belgrad. Državni papirji: 7% investic. posojilo 98.50—99 (98.50), vojna škoda promptna 480.50 den. (481), begl. obvezn. 92.75—93.25, dalmatinski agrarij 91.75 den., 4% sev. agrarij 61.75 zaklj., 8% Blerovo posojilo 98 den. (98), 7% Bler. pos. 93 den. (93), 7% posojilo Drž. hip. banke 99 den. — Delnice: Narodna banka 7265—7325 (7275), Priv. agrarna banka 233 den.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: bč, potiska 157—161, ostala pšenica neizpremenjena. — Oves: bč, srem. 114—116, slav. 115—117. — Koruza: bč, srem. 118—120, ban. 114—116. — Moka: srem. slav. št. 6 200—210, Ostalo neizpremenjeno. — Otrobi: bč, srem. ban. juta vreče 96—102.50.

Tendence stalna. — Promet srednji.

Živina

Žirinski sejem pri Sv. Filipu, obč. Podčetrtak, dne 18. julija t. l. Na sejmu je bilo prignanih 63 volov, 82 telic, 433 krav in 112 juncov. Cena je bila naslednja: voli 1. vrste 6 din, 2. vrste 5, 3. vrste 4.25; krave 1. vrste 4 din, 2. vrste 3, 3. vrste 2.50; telice 1. vrste 5.50 din, 2. vrste 5, 3. vrste 4; junci 3—5 din za kilogram žive teže.

Drugi programi

Petek, 22. julija: Belgrad: 21. Kone. Rad. ork., 22.15 Komedia, 22.45 Razne pesmi — Zagreb: 20. Komorni kone, 20.30 Kone. Marije Frankl-Boršič (sopran), 21. Klavirski kone. Ladičeva Palfyja, 21.30 Koncert zbor, 22.30 Kone. Rad. kvarteta — Pariza: 21.10 Stare pesmi, 22. Plošč — Praga: 20.25 Dvofakov večer, 20.55 Orkester čške filharmonije — Budimpešta: 19. Cig. ork., 20.35 Pev. solistični kone, 21.20 Kone. godalnega kvarteta, 22.40 Koncertni ork. — Milan: 20.30 Plošč. Večer na Dunaju (klavir: Karl Szator, plošč) — 20.30 Ženska ura: Navodila za konserviranje sadja in zelenjave (gr. Simončič) — 20.30 Prenos simfoničnega koncerta iz Roganske Slatine — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Angleške plošč.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Petek, 22. julija: 12 Iz naših krajev (plošč) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.20 Vesele pesmičke poje ga. Valči Smernik — 14. Napovedi — 15. Napovedi, poročila — 15.30 Nac. ura: Epoha naše gotike (Zeljko Jirošek, univ. asistent, Zagreb) — 15.50 Zanimivosti (g. Mirko Javornik) — 20. Strana Grünfeld: Večer na Dunaju (klavir: Karl Szator, plošč) — 20.30 Ženska ura: Navodila za konserviranje sadja in zelenjave (gr. Simončič) — 20.30 Prenos simfoničnega koncerta iz Roganske Slatine — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Angleške plošč.

ki pase srenjsko drobnico, tako lepó, tako skrbno, kot bi služila z njo nebo...

in potem dalje:

ko jutro je oznanjalo in k maši je pozvanjalo, prišla je s šredo na goró, in ko so za muljavo šle in mirno pasle se ovčé, na gorji pokleknila je, v molitev se vtopila je. In ko tako molila je, pod jasnim nebom ko brokat zagledala oblak je zlat... Oblak se zlati nižal je, se nižal je in bližal je izpod neba tako urnó, ko da mudi se mu močnó prav k Urški na Skalnico...

In v tem slogu, kakor ga poznamo iz narodne pesni na pr. o Jerici — sirotici ali iz Valjavčevih pravljic, se nadaljuje vsa legenda, ki opisuje Urškino trpljenje v ječi, toda —

zaklicala še dobro ni, se ječa temna razsvetlila — pred njo Marija stala je, roko ji svojo dala je, iz ječe jo peljala je...

Po teh znakih in še drugih so začeli ljudje zidati cerkev Mariji na Skalnici — prva Urška, ki ji je bilo še dano stopiti v novi dom in umreti v milosti. Od tedaj romajo Slovenci v vseh težavah k Njej, da že

štiri sto let na Skalnici, Marija, rod te naš časti, štiri sto let v obilosti delila si mu milosti — o daj, usliši prošnji glas,

v še ta pretežki, bridki čas ohrani nas, ohrani nas, da bomo vse do konca dni, Marija, Tvoji romarji.

Tako se konča ta legenda o oni izmed največjih slovenskih romarskih poteh na Sveti gori pri Gorici, ki naj predvsem našim ljudem na Gorškem prinese nove vere in nove povezanosti s slovensko božjo potjo, njihovim središčem cerkvene in narodnega življenja. Pa tudi mi bomo radi prebrali to legendo že zaradi preproste lepote, ki je v nji, pristnosti čustvovanja in pravega narodnega vonja, ki veje iz vse pesnitve. In temu duhu se zna Lovrenčič prilagoditi in ga čudovito posneti. To je pravi slog legend in ne morda tisti, kot ga poznamo iz znane Medvedove antologije »Slovenskih legend, kjer so preproste legendarne motive, ki se ne smejo oblikovati psihološko in v komplcirano virtuozi obliki, zavijali v klasični ali celo v realistično-naturalistični izraz. Toda, kljub temu, da je Lovrenčič pisal svojemu goriškemu naglaševanju potrebne akcente, vendar naše uho ponekod še vedno motijo taki goričizmi, kakor prav beseda »kakóre«, naglašena na zadnjem zlogu, ali vzneseljena, razložil itd. Zanimivo je tudi to, da smo v enem tednu dobili umetniški obdelavi postanka dveh slovenskih romarskih poti: vznik Brežji kot mesta Marijinega je dramatično obdelal F. S. Finžgar v ljudskem kolektivnem misteriju »Uršičana«, ki jo bo množica predstavljala v nedeljo na dekliškem taboru na Brezjah, vznik Svete Gore, kot se je odselej imenovala Skalnica, pa pesnik J. Lovrenčič s to »Legendo o Mariji in pastirci Urški«, ki jo prav tako priporočamo ob tej priliki tudi brezjanskim romarjem. td

Novo italijanske opere. Za pred časom smo javili, da so italijanski glasbeniki uglasbili tri nove opere. Ta dela so v gledališču v San Remu začeli aprila tudi uprizarili. Največ navdušenja je

Novi grobovi

† V Ljubljani so umrli: Gospod Franc Kramar, meštri knjigovodja in rez. podporočnik. Pogreb bo v soboto ob 6 popoldne. — Gospod Jakob Pavčič, pisarniški odpravnik v pok. Dosegel je lepo starost 80 let. Pokopali ga bodo danes ob dveh popoldne. — Gospa Marija Majeršič roj. Mar. soproga policijskega nadzornika v pok. Pogreb bo danes ob 4 popoldne.

† V Ribnici je mirno v Gospodu zaspala gospa Hermina Ančič roj. Palfinger, vdova po lekarnarju. Pokopali jo bodo danes ob 5 popoldne.

† Na Javorniku na Gorenjskem je v 73. letu starosti odšla k Bogu gospa Marija Klina. Pogreb bo danes ob 5 popoldne.

Naj jim sveti večna lula Zalujočim naše globoko sozljaj!

K občnemu zboru

Slomškove družbe

Kakor je bilo že objavljeno, bodo imeli 3. avgusta t. l. katoliški učitelji-ice svoj redni občni zbor. 38. let že zbira Slomškova družba krščanske pedagogije pod svojim okriljem, t. j. pod zastavo Slomškovo. V tej dobi pa je moralo njeno članstvo tudi marsikaj pretrpeti in preživeti in nič ni čudnega, če je odpadlo velo listje. Velo listje odpada v drugih poklicih še prej, toda ni tako vidno, kot je to v učiteljskem stanu. Tudi ni v nobenem drugem poklicu politični teror tako hud kot pri učiteljskem. Toda vkljub navedenim dejstvom se »Slomškova družba« lepo razvija notranje in zunanje, o čemer pričajo njene številne podružnice. Prav vesel pojav so njene podružnice v bivši Staljski, kjer je bil pred leti še tak teror, da ni bilo mogoče osnovati podružnice — v deželi Slomška. Sploh se opaža v dravski banovini, da si je katoliška ideja izvojevala pot iz šume predsodkov in liberalnih fraz tudi med učiteljskim. Katoliško učiteljsko stopa pogumno v vrstah katoliškega slov. naroda in se ne boji več liberalne javnosti in nje klevetnikov. To je vesel pojav, sličen onemu v mladinskem gibanju. S katoliškim duhovnikom hoče biti ljudstu, posnemanja vreden zgled, kjer ga pa potrebujejo, tudi voditelj. Voditelj pa le na katoliški etiki, ki je edino stalna in prava voditeljska človeštva na vseh poljih, tedaj tudi na pedagoškem polju. V tem zmislu pozdravljamo zborovalce in zborovalke. Samo prepričani, da bodo kot doslej še vedno, tako tudi letos zborovali edini in složni v pravem Slomškovem duhu: Složni v delu za Boga in domovino, složni v geslu: Veri, vzgoji, pouku! — Pozdravljeni!

Iz Julijske krajine

Nova sv. maša v Idriji. Lepa in priserčna je bila slovesnost nove maše v nedeljo, 10. julija. Ni sodelovalo vse mesto, ker je nemogoče, marsikdo je bil morda celo hladen, ko je slišal veselo vest, vendar lahko zapisemo, da je plemenita poštvovalnost mnogih Idričanov zadivila, toplja ljubezen ogromne večine vses prebivalstva pa ogrela in dala izredni cerkveni slavnosti poseben sijaj. Izpričala se je pač stara resnica: Idričani znajo slaviti slavlja, ki so jim prirasa k sreči. Novomastnik g. Karel Jereb je doma v onem predelu Idrije, ki nosi svojevrstno krajevno oznako »Na zemljic«. In res! Kakor bi rasla iz trde zemlje, je njegova koščena, vitka postava. Ne bo pasel duš v naši krajini, ampak je salezijanec, ki na Rakovniku pri Ljubljani vzgaja mladino, katere je in mora ostati naši zemlji najbližja. Svojo novo mašo je prišel pet v Idrijo iz ljubezni do rodne hiše in na pobudo svojega strica g. Ig. Breitenbergerja, vipavskega dekana. Vse te okoliščine so dale neko posebno obeležje slavlju, ki bo ostalo globoko zakoreninjeno v naših srcih.

Naj za konec sledi kratko poročilo o posebni zanimivosti slovesnosti, saj potek novih sv. maš je prilično povsod enak.

Cerkev je bila čudovito okrašena. Neštivilni venci so bili razpeteni v lepem slogu s slogom cerkve, veliki oltar je bil pa resnična umetnina v okraševanju. Nabito polna cerkev je vsa prevzeta poslušala, kar je donelo s kora. Domači cerkveni pevski zbor, katerega je spremljal številni, do vseh finis izvežban orkester, je prekosil samega sebe. Vsi, s katerimi smo govorili, so prekipeli v radosti nad umetniškim užitkom, ki so ga doživeli, in niso mogli prehlvaliti poštvovalnosti in ne-sebičnosti pevcev. Naj bo to povedano v toplo zahvalo vsem, ki so zjutraj in popoldne sodelovali na kora, zlasti seveda gospodu s taktirko in njegovemu sotrudniku pri orglah, kajti v strokovno kritiko se ne mislimo spuščati.

Pridigoval je kleno, krepko in toplo g. stric, vipavski dekan.

Pri veselem delu po cerkveni slavnosti smo se dobro imeli, eni »Na zemljic, drugi »V nebesih.

Kulturni obzornik

Legenda o Mariji na Sveti gori

Joža Lovrenčič, pesnik pravljic in legend, je spesnil za letošnjo 400letnico romarske Marijine poti na Sveti Gori novo »Legendo o Mariji in pastirci Urški«, ki je izšla te dni v tiskarni v Grobljah ter se bo dobila v vseh knjigarnah, pa tudi na Brezjah na dekliškem taboru za ceno 6 din. oz. 10 din (vezano). Pred 400 leti, na Blinosti 1539, se je kmečkemu slovenskemu dekletu pastirci Urški Ferligoj, ki jo takratni viri imenujejo kar Ferligojka, iz Grgarja pod Sveto goro, ki se je tedaj imenovala še Skalnica, pokazala Marija in ji po slovensko povedala, naj pridobi ljudi za zidanje cerkve na sami Skalnici. Pastirci so sicer ljudje verjeli, toda oblasti so jo zaprle na grad v Gorici, odkoder se je čudežno rešila. Še druga znamenja — najdba kamenja z Marijinimi simboli —, so pokazala, da je resnično Marijina želja, da dobi svetišče na Skalnici, ki so ga nato res postavili in kamor je romala Ferligojeva Urška kot prva romarica ob svoji smrtni uri. — To je vsebina in zgodovinsko ozadje te legende, ki jo je Joža Lovrenčič v topli in resnično narodni dikeji spesnil in poklonil za 400letnico Sveti gori za letošnje slovesnosti, ki se bodo začele avgusta meseca in bodo trajale do drugega leta. Ves sprev je razdelil pesnik v štiri speve: I. Marija se prikaže Urški, II. Urška v Marijini službi, III. Nova znamenja in IV. Urška romarica. — Kako preprosta in v duhu narodne pesmi iz starejših dob je že sam začetek legende:

Pod Skalnico Grgarj stoji, v Grgarju Urška živi, o Berligojka Urška, preprosta mlada deklica,

bilo za komično opero »Amelia al ballo« (Amelia na plesu), katero je uglasbil komaj petindvajsetletni Gian Carlo Menotti. Tudi besedilo si je sam priredil, dosti je dvogovorov. V glasbenom delu prevladujejo prikojene melodije, ki jih čuješ po vseh delih sveta. Morda je »Amelia« prav zaradi te mešanice znanih in novo zasukanih in med sabo zvarjenih melodij tudi ugajala. Ta prednost ji pa še nikakor ne jamči, da se bo tudi na svetovnih odrih vzdržala. — Drugo delo, katero so ob isti priložnosti predvajali v San Remu, je opera skladatelja G. Mulēja »Taormina«. Ta je drugi del sicilskega triptiha. Prvi odminek je »La macella della fontana«, zadnji pa bo »Il cuore d'argento«. »Taormina« je spevoigra, v kateri prevladujejo sicilske ljudske melodije. V tej folklorni obliki ima svoj poudarek. Opisuje idilo, ki se plete v taorminski okolici med ameriško milijonarko in preprostim Sicilecem. Čeprav je Mulėjevo delo globlje kot prvo, je želo manj uspeha. — Tretji, ki se je spustil v »pevsko« tekmo, je skladatelj Luigi Menegazzoli z opero »Fiordici. Delo ima predvsem simfonični značaj. Odrskega dejanja in razvoja je pri množici nadnaravnih kompars malo. Izmed vseh treh je bil Menegazzoli od občinstva ocenjen na tretjem mestu.

Tu je pa treba pripomniti, da se pri kretnih predstavah v San Remu zbira provvratno umetniško izobraženo občinstvo. Tudi operna uprava oz. mesto, se ne straši velikih stroškov za uprizarjanje prvenec, česar se še milanska Scala ustraši, ki je v tekoči sezoni dala le dvoje prvenec.

Umetniško-političen bo spomenik, katerega bodo Japonci postavili na čast italijanskemu skladatelju Jakobu Pucciniju v Nagasaki. Kot je znano, je Puccini uglasbil opero »Madame Butterfly«, ki je zajeta iz japonskega življa in je lokalizirana v Nagasaki. Japonci so ta sklep sprejeli ob priliki sedanjega obiska fašističnega odposlanstva na Japonskem.

Angleški vladarji v Franciji

Zgodovinski pogled na obiske angleških kraljev v Parizu

Prvi angleški kralj, ki je iz prijateljstva obiskal Francijo, je zapisan v zgodovini kot »Sestanek pod zlatim blagom«. Franc I., ki mu je bilo veliko do tega, da bi za svoje boje z Italijo pridobil pomoč Anglije, je hotel s svojo mogočnostjo in z vsem sijajem vplivati na angleškega kralja Henrika VIII. Posrečilo se mu je izvesti angleškega kralja preko Rokavskega preliva. Šešla sta se v bližini Calaisa leta 1520 v posebnem, za tisti čas pripravljenem mestu samih šotorov. To je bil prvi poskus Francije, da bi privabila velikega soseda onkraj kanala na stik s francosko politiko.

Tri dolga stoletja ni nato noben angleški vladar uradno odpotoval z britskih otokov, dokler ni leta 1843 prišlo mladi kraljici Viktoriji na morje, da prelomi to tradicijo, dasi ni imela političnih namenov, marveč je hotela Francijo le videti. Ves vznemirjen se je francoski kralj Louis Philippe razveselil te zamisli in je sprejel mlado vladarico v gradu Eu s takim pričetnim navdušenjem, da je bilo zares vidno, kako je vesel obiska v mislih na pomoč glede na svoje vladanje.

Ko je 12 let nato kraljica Viktorija v drugo uradno prišla v Francijo, je bil njen navdušeni občudovalec Louis-Philippe že zdavnaj pozabljen ubežnik. Kraljico je sprejel z velikanskimi slovesnostmi novi vladar Napoleon III. Kraljica Viktorija je bila prišla v spremstvu svojega moža prince-regenta Alberta. Napoleon III. je privedil sijajno vojaško parado na Marsovem polju. Ob koncu je kraljica Viktorija povsem nepričakovano izrekla željo, da bi rada videla grob Napoleona I. v Domu invalidov. Kaj je neki občutila ta ponosna žena, nositeljica najmočnejše krone sveta, ob krsti najhujšega sovražnika Anglije? V svojih spominih je zapisala: »Stoneč na roki Napoleona III. sem stala pri ostankih največjega in najzagriženejšega sovražnika, ki ga je Anglija sploh kdaj imela... Danes je njegov nečak, ki ima njegovo ime, moj najzvestejši zaveznik in orgle v kapeli pojo: God save the king.«

A ta sporazum ni trajal dolgo; francoska država se je večala in se občutno dotikala živcev britskega sveta. Viktorija je pač še večkrat prišla v Francijo, a zmeraj v najstrožjem inkognitu kot boleha žena, bivajoča na sončni rivieri.

Naslednji uradni obisk angleškega kralja je pač najčudovitejši v zgodovini obeh držav. Pismo, s katerim je francoski poslanik Paul Cambon dne 25. marca 1903 naznanil prav osebno željo angleškega kralja Edvarda VII., da bi se sestel s francoskim predsednikom Loubetom v Parizu, je povzročila groznico na Quai d'Orsayu. Čeprav je minister Delcassé že dolgo sanjal o zvezi z Anglijo, se mu je zdel uradni obisk angleškega vladarja v Parizu vendarle jako tvegan. Delcassé se je bal Parižanov, predvsem nacionalne buržoazije, zato ni maral svečanega obiska, ampak le intimen zajtrk v Elizejski palači. Edvard VII. pa je odgovoril: »Hočem biti tako uradno sprejet, kolikor je to sploh mogoče.« Vladar si je vtepel v glavo, da si mora Pariz pridobiti. Saj je Francijo in Pariz poznal tako kot svoje lastne žepce.

Francoske oblasti so z nepopisno mrkosto pričakovale to kraljevsko zasebno preizkušnjo. Saj so imeli Parižani še v prebriskem spominu, kako so že nedavno morali pod pritiskom angleških bajonetov izprazniti afriško naselbino in kako se je tedaj Delcasséju le z najhujšim naporom posrečilo preprečiti vojno med Francijo in Anglijo. Med transvalsko vojno se je Francija potegnila za Bure in zoper Angleže, na bulvarjih je bilo polno karikatur in pamfletov zoper znesramne Angleže...

Toda Edvard VII. je bil prepričan, da pozna Pariz in Parižane in zares je prav mislil.

Dne 1. maja 1903 se je kralj, ves okrogel in dobrodušno smeječ, pojavil na pariškem kolodvoru v Bois de Boulogne. Po cestah so prodajali posebno izdajo lista »Patrie« z Edvardovo sliko na prvi strani, vojaštvo je stalo ob ulicah, njih prijemi pušk in topov konj je bil edini šunder na cestah. Množica je bila ravnodušna. Slišati je bilo vzklike: »Živeli Buri!«

Predsednik Loubet je ves v zadregi nagovoril kralja, ki je bil sijajne volje. Spremljevalec kralja je dejal: »Zdi se, da nas Francozi nimajo radi,« nakar je kralj smehljaje se odvrnil: »Saj ni čudno.« V kočiji za kraljem so se Delcassé in francoski uradniki živahno pogovarjali s spremstvom kralja o lepem vremenu in so vselej opozorili

Velikanska parada na pariškem trgu la Concorde o priliki slavnostnih dni

Salonski voz za angleško kraljevsko dvojico. V tem vagonu sta se angleški kralj in kraljica pripeljala v Pariz

svoje angleške goste, kadarkoli je kak francoski državljani vzel klobuk z glave ali je celo kaka dama pomahala z rutico.

Zvečer je bila slavnostna predstava v »Francoski komediji«. Občinstvo je bilo mrzlo ko led, nekaj jih je celo zažvižgalo, ko se je kralj pojavil v loži. Kralj Edvard, ki se je kar naprej smehljaj, pa je zadrževal preplašenim Francozom: »Prav nič nisem slišal.« V odmoru je odšel kralj iz lože na hodnik; trdno se je bil odločil, da premaga sovražnost občinstva in prav laskavo je nagovoril tega in onega. Ta trmoglavost in naravna nepriljenost dobrodušnega Edvarda VII. je polagoma otajala led. Vojška parada drugega dne v Vincennesu, sijajni uspeh večera v operi, imenitne dirke v Longchampu in priserčne kraljeve besede tretjega dne na slavnostni pojedini v Elizejski palači, vse to je slednjič razorožilo Parižane.

Ko se je kralj Edvard VII. peljal za odhod spet na kolodvor, so bile iste ceste zdaj polne ob-

činstva in ista množica je zdaj vzklikala kralju. Klici »Vive le roi!« so zdaj spremljali zmeraj smehljajočega se kralja in zdaj vsega blaženega Delcasséja do kolodvora. Cez leto nato, leta 1904, so bili podpisani njegovi angleško-francoski tajni dogovori, ki so zagotovili »sentente cordiale«, pri- srčno zvezo med obema državama.

Odkar se je tako sijajno obnesla ta mojstro- vina Edvarda VII., je ostala angleška kraljevska družina zvesta tradiciji za tridnevni obisk v Parizu.

Kralj Jurij V. je prišel v Pariz konec aprila 1914 s kraljico in v spremstvu sira Edvarda Greya. Sprejela sta ga predsednik Poincaré in minister Domergue. Program je bil isti. S sijajno predstavo v operi so sklenili slavnostne dni v noči 24. aprila v sredi simfonije bajne razsvetljave in vzklikov navdušenja. Kmalu nato so se prve angleške čete izkrcale na francoskih tleh — ob začetku svetovne vojne...

Med Anglijo in Francijo ni nobenih sporov več. Ko je sedanega angleškega kralja kot vojvodo Yorkskega leta 1931 sprejel maršal Lyautey na francoski kolonialni razstavi v Parizu, je dejal vojvoda v svojem nagovoru: »Naši dve kolonialni državi obsegata vso zemljo in izginile so vse sporne točke.«

Ameriška letala za Anglijo

Kalifornijska letalska družba Lockheed je začela graditi 20 letal za Anglijo. Prvo letalo bo odpravljeno čez tri mesece, vseh 200 pa še pred koncem drugega leta.

Škoti v zrcalu dovtipa

Škotska skopost je postala že kar prislovična. Toda, kar je pri tem nadvse smešno, je to, da je ta skopost samo v anekdoti. Kdor je vsaj enkrat bil na Škotskem, se bo naravnost čudil gostoljubnosti, ki jo izkazujejo Škotje vsakemu gostu. Menijo pa, da so ravno zaradi tega tako gostoljubni, da bi se znebili teh zlobnih natočevanj, ki so razširjena po vsem svetu. Toda to najbrž ne bo nobeno opravičilo. Če ni morda vmes zopet škotski dovtip.

Dežela sama okoli mesta Aberdeena je revna, njeni prebivalci se morajo truditi v potu svojega obraza skozi vse letne čase, živeti morajo pametno in gospodarsko in vedno računati. Morda bo ravno v tem vzrok, zakaj je ravno v škotskem dovtipu največ govora o preveliki štedljivosti in še večji skoposti. Škotje sami so strogi, preudarni, trezni in praktični. Tudi sami Angleži so nekaj podobnega. Toda ti so nekoliko bolj mehki, njihov pogled v življenje ni tako matematično preračunan, njihova borba za obstanek ni tako brezobzirna. Ker gleda tako na življenje, mu dovtip ni tako pri srcu in se požvižga nanj. Pripovedujejo, da je nastal prvi dovtip o Škotu, ko je ta prišel prvič v London, da bi se tu naselil. »Zakaj se ne odpelje nazaj, v svoj domači kraj?« so se vpraševali. »Povratno vožnjo si hoče prihraniti.« Ko se je družina pomnožila za nekaj otrok, so zopet dejali: »Sedaj se bodo rodili kar v Londonu Škotje, da prihranijo tudi prihod v London.«

V večini dovtipov se kaže Škot kot potnik, ki noče plačati nobene voznine. Če pa že plača, plača najmanjšo voznino. Kako se pri takih prilikah izteče, nam kaže naslednja dogodba: Škot teče za vlakom. Vlak hiti, Škot pa tudi »opihajoče teče za njim.« Koliko stane do kolodvora? »vpraša sprevodnika, ki je stal na zadnjih stopnicah.« »En in pol penija,« mu odgovori ta. Škot teče vztrajno za vlakom. Po nekoliko postajah zopet vpraša, koliko stane do prihodnje postaje. In sprevodnik mu zopet odgovori isto ceno. Škot se zopet spusti v tek, kot da bi hotel premagati slavnega Nurmija. Zopet je prešlo nekaj postaj. In Škot ponovno vpraša ves zasoplen z umirajočim glasom: »Koliko stane, gospod sprevodnik?« — »Dva penija.« — Ubogi Škot je tekel za vlakom, ki je šel ravno v obratni smeri od postaje. — Značilen je naslednji dovtip, ki se bolj razodeva njegovo skopost: Škot si je hotel prižgati pipo. Stopil je k nekemu drugemu Škotu in ga poprosil za vžgalico. Odgovor je bil tak, kakor bi ga vsak pričakoval, kdor pozna Škota. Ta je samo pomilovalno skomizgnil. Šel je v trafiko, da tam poprosi za ogenj. Toda trgovina je bila zopet lastnina Škota in trafikant je zmajal z rameni. Možakar je šel ves potrjen naprej in mrmljal: »Kakšna skopost je na svetu! Kar prisiljen sem, da svoje vžgalice uporabim.« In izvlekel je svoje vžgalice iz žepa in si prižgal pipo.

Kako cenijo denar ti ljudje s kariranimi suk-njiči, še bolj kakor samo življenje, nam kaže naslednja zgodba: Škot je bil potnik v letalu. Nena-doma je odpovedal motor. Stroj je prenehal delovati. Pilot je hitro privezal Škota padalo, da bi lahko skočil in se rešil, toda ta je vprašal: »Ali bo treba morda doplačati?«

V nekaterih dovtipih so zastopane tudi ženske. Toda te imajo postransko vlogo. Te niso skope.

Letalski sestanek na Madžarskem

Kakor poroča list »Esti Ujsag« bo za proslavo 900 letnice smrti kralja sv. Stefana, od 7.—14. avgusta, na Madžarskem mednarodni letalski sestanek, ki se ga udeležijo več kot 80 inozemskih letalcev z letali. Ti bodo preleteli vso Madžarsko in si ogledali vse znamenitosti dežele.

Vojvoda Windsorski in njegova žena potujeta po Italiji. Na sliki ju vidiš, ko se pogovarjata s si-nom slavnega skladatelja Puccinija

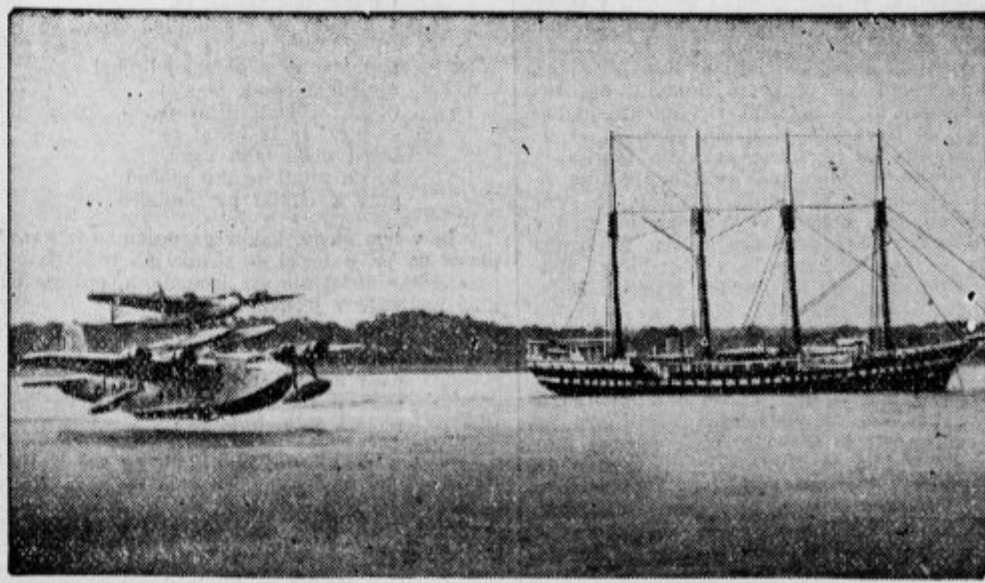
IVANHOE

Št. 182.

Med norci in glumači

Da ni manjkalo norcev in glumačev, je jasno. Če so se do lačnega našlovali, so se znova napili in najedli, da so pregnali vse žale misli. In kadar je bilo arce le preveč težko, ga je bilo s šalo treba spraviti v pravo razmerje s telesom. Medtem se je dogajalo, da je kdo sredi jedi, pijače in šal ne-nadno zopet dobil težko vest, kar je takoj naznanil in začel vekati ter objokovati rajnega. Vendar je vse to spadalo k taki pogrebščini.

Grajski hišnik, ki je bil danes nekaj dvorni ceremonijar in se kot tak ni kdo ve kaj brigal za popotne viteze, ki so prihajali na pogrebščino, se je vendar le zdrznil, ko je zagledal Riharda in njegovo spremstvo. Čeprav ni vedel, kdo so ti možje, vendar mu je že skušeno oko velevalo, da so visokega rodu. Zato jim je stopil na-proti ter jim želel dobrodošlico. Gurth in Vamba sta med tem našla v gneči svoje znanec ter sta pustila svoja gosпода sama.

Angleško letalo »Mercury«, ki bo kot prvo angleško povodno letalo preizkusilo možnost rednega transatlantskega poleta, je štartalo v višini 350 m s pomočjo orjaškega letala »Mayoc« v Hampshiru. Na sliki sta oba letala koj po štartanju

Sport

Športna sezona je na višku

Mnenja nemškega in švicarskega časopisa o izidu borbe med Jugoslavijo in Belgijo so vsa orientirana tako, da Belgiji proti nam ne dajejo nikakih šans. Po nemških prognozah bo najbrž evropski finale za Davisov pokal zadeva Nemčije in Jugoslavije. »Völkischer Beobachter« piše med drugim: »Boji v evropski zoni so napredovali že do polfinala in konec tega tedna bosta znana oba nasprotnika v finalni borbi evropske zone. Izid bruceleskega dvoboja je jasen kakor sonce: Jugoslavija bo s svojim sijajnim kvartetom Puntec, Palada, Kukuljević in Milič, Belgijce, ki bodo predvidoma nastopili v postavi Lacroix, Geelhand in de Borman, zelo zanesljivo potisnila v stran ter se pomaknila v finale. Nasprotnik Jugoslovancev bo zmagovalec berlinskega boja, ki se bo pričel v petek v Berlinu, in sicer med Nemčijo in Francijo. Če bo zmagala Nemčija nad Francijo, potem bo evropski finale že teden dni pozneje v Berlinu, saj je Nemčija pri zadnjem srečanju Nemčija-Jugoslavija v Zagrebu morala nastopiti na tujem ter je svojčas postala z zmago nad Jugoslavijo (3:2) evropski zmagovalec. — — — Z zaupanjem gledamo berlinskem dogodkom naproti (mišljen je dvoboj med Francijo in Nemčijo; op. ur.) in menimo, da bo osem dni pozneje prišlo do evropske zaključne runde Nemčija-Jugoslavija. Tako nemški list: »Znameni svetovnoznani športni list »Sport« (Zürich) piše o evropskem polfinalu naslednje: »Po francoskih, angleških in nemških prvenstvih, ki so v kolodarju Mednarodne zveze razpisani kot mednarodni turnirji, zdaj spet prihaja Davisov pokal do veljave. V evropski zoni bosta konec tedna odigrana polfinala, ki obetata zelo zanimiva srečanja. Vprašanje zmagovalca v evropski zoni je bolj odprto kakor kdajkoli, čeprav imamo dan-današnji občutek, da je prvi pretendent na zmagovalec Jugoslavija. Za zdaj še nismo tako daleč. — Nemški upi na dostop v finale so se po samih porazih nemških zastopnikov v Davisovem pokalu pri lastnih prvenstvih v Hamburgu, kjer je Henkel izpadel že v drugi (proti Pellizzi) rundi, Metaxa in Redl pa v tretji, zdaj zelo zmanjšali.

Res, nemški double je dospeel v finale v Wimbledonu, torej je dokazal svoj visoki razred. Tako tudi Francija ima svoj dober double, par Destreman—Petra, ki sta v finalu gospodov premagala celo ameriški par Budge—Mako. Verjetno pa je, da bosta double igrala Bonssus—Lesueur, ker Francozi nočejo posamični svojih mladih zvezd in jih hranijo za forsatične igre. Pri vsem tem Pellizze Francozi niti postavili niso. Francija je v tem oziru podobna Ameriki, ki ima veliko število enako talentiranih mladih igralcev (h katerim starejši Bonssus vsekaror ne šteje), pa se mora zdaj mučiti z razmišljanjem o najboljši izbiri.

Obe drželi sta svoja finalna upanja poverili slednjim igralcem:

Nemčija: Henkel, von Metaxa, Redl in Göpfert.

Francija: Destreman, Petra, Bonssus in Lesueur.

Nemčija ima prednost lastnega igrišča in domače okolice. Toda do konca preteklega tedna so njeni igralci kazali, da padajo v formi. — Na vsak način moramo računati z žilavim in precej izenačenim bojem.

Belgija: Jugoslavija v Bruxellesu

Čeprav je Belgija, nekoliko presenečljivo, prišla prav v demifinale, vendar skoraj nima nade, da bi utegnila eliminirati Jugoslavijo, ki velja celo kot favorit za finalno rundo. Belgija tudi sicer ni imela trdega dela, da se je priborila med zadnje štiri, medtem ko so morali Jugoslovani zapovrstjo premagati Čehoslovake, Anglijo in Švedsko, preden so dosegli demifinale. Tako pravi švicarski list »Sport«.

Bobby Riggs zmaguje naprej. Mladi ameriški teniški igralec Bobby Riggs hiti v Budgejevi odločnosti od zmage do zmage. Najprej si je v Chicagu priboril amer. prvenstvo cementnih igrišč, nato pa je dokončno osvojil Tylorjevo trofej v Cincinnatiju z zmago nad Franklijem Parkerjem (6:2, 7:5, 6:3). Z »Angležem« Harljem je dobil double. Riggs bo po vsej verjetnosti drugi posamični igralec Amerike v tekmovalstvu za Davisov pokal. V Spring Lakeju je Parker premagal Hareja ter se bo v finalu pomeril s Hendersonom.

Crawford je porazil Mac Gratha. In trdem igrišču v Sidneyju je bilo odigrano teniško prvenstvo Avstralije. Finale gospodov je dobil stari lev Jack Crawford, ki je premagal Mac Gratha z 2:6, 3:6, 6:2, 6:2, 6:4. — Mac Grath-Crawford sta si osvojila tudi prvenstvo v doubleu. Premagala sta par Turvey-Gilchrist s 6:2, 6:2, 1:6, 6:4.

Tour de France: Dvanajsto etapo (iz Marseilleja v Cannes) je dobil Francoz Frechant v času 6.35.26. Drugi je bil Marie, tretji Leducq, četrti Vincini. Proga je bila dolga 199 km. Frechant je zmagal v ostrem spurtu.

Skupna klasifikacija: vodi še vedno Verwaacke. Rezultati: 1. Verwaacke 75.43.43, 2.

Bartall 75.46.28, 3. Cosson 75.52.28, 4. Cemenio 75.54.38, 5. Vissers 75.55.15, 6. Gianello 75.59.42.

— Izpadel je svetovni prvak, Belgijec Meulenberg.

Olimpiada bo na Finskem. Za leto 1940, ki je četrto po berlinski olimpiadi (znano je, da so olimpiade vsako četrto leto) so se javili Japonci kot prireditelji. Ker pa jih preveč tarejo denarna in druga bremena, so bili prisiljeni, da so pred nedavnim odpovedali organizacijo te olimpiade. Predsednik Mednarodnega olimpijskega odbora, grof Baillet-Latour, je službeno vprašal finski olimpijski odbor, če bi bil pripravljen prevzeti organizacijo XII. olimpijskih iger 1940 — po sklepu in dogovoru, ki so ga bili imeli na olimpijskem kongresu v Kairu. Finski olimpijski odbor v Helsinkih pripravlja odgovor, v katerem bo izrazil svojo pripravljenost in veliko radost nad tem tako častnim povabilom. Dospela je vest, da je finski olimpijski odbor že službeno odgovoril, da je pripravljen organizirati XII. olimpijske igre 1940. Grof Baillet-Latour se je nato formalno obrnil na olimpijski odbor, da bi dobil potrdila in soglasnost glede omejitve olimpijskega programa z ozirom na prvotno obsežnost. — Lord Aberdare, angleški zastopnik v mednarodnem olimpijskem odboru, je potem, ko se je razvedel med japonsko odpoved, izjavil, da London nikdar ni in tudi ne bo aspiriral na organizacijo olimpijskih iger v letu 1940. Velika Britanija pa upa, da ji bodo poverili organizacijo olimpijskih iger v letu 1944.

V boju za naslov britanskega boksarskega prvaka se bo dne 22. avgusta udaril v Torontu (Kanada) Maurice Strickland s sedanjim nosilcem tega naslova Tommyjem Farrom. Boj bo v ogromnem Baseball-Parku in bo odrejen na petnajst rund. Zmagovalec dobi naslov prvaka Empireja v vseh boksarskih kategorijah.

Austrija (Dunaj) je spet vstala od mrtvih. Kratko po splojive Nemške Avstrije in Nemčije je bila staroslavna dunajska Austrija prekrščena v F. C. Ostmark. Ker pa ni prišlo oblastno dovoljenje za ta »anabaptizem« in ker se je pokazalo, da novo ime »Ostmark« klubu prej škoduje kot koristi, so se vodje kluba odločili, da bodo spet prevzeli staro ime F. C. Austria.

Državno prvenstvo v plavanju

Za državno plavalno prvenstvo, ki bo v soboto in nedeljo na kopališču Ilirije v Ljubljani, se je prijavilo devet klubov, in to največ iz belgijske podzveze. Posledna senzacija bo prav gotovo nastop kompletne suške Viktorije, ki je od lanskega leta ogromno napredovala. Za start njene stafete 4 krat 200 m vlada največje zanimanje, saj ima Viktorija nič manj ko osem plavčev, ki zmorejo progo 200 m v času izpod 2.30! Zanimivo je, da se za prvenstvo nista prijavila niti predlanski in sploh dolgoletni prvak JSK Jadran iz Splita, niti lanski prvak, dubrovniški Jug. Prijave

Ljubljana: Majstor sa mora

V nedeljo gostuje v Ljubljani proti našemu liganu odlično moštvo iz Splita Majstor sa mora. Moštvo ima mnogo igralcev od SK Hajduka in bo igralo v Ljubljani v svoji najmočnejši postavi. Steber obrambe je Mikalčič, naš reprezentativni branilec, katerega tekma bo v Ljubljani prva po blestni. Moštvo trenira znani trener Luka Kaliterna, ki je s svojo ekipo postavil Hajduka na tako zavidljivo višino. Tudi Majstora sa mora, ki ga že sedaj pristejajo med naše najboljšo klube, čaka lepa bodočnost.

Kolesarska dirka v Slovenjem Gradcu

Prosim, da z ozirom na notico v »Slovenem številku 162« pojasnilo glede kolesarske dirke v Slovenjem Gradcu objavite naslednje:

K izjavi g. Vinka Cajnika iz Slovenjega Grada glede kolesarske dirke dne 17. VII. podajam naslednja pojasnila:

Na zadnji odborovi seji mariborske kolesarske podzveze je bilo sklenjeno na prošnjo g. Vinka Cajnika, da tudi letos pripravimo prvenstvo dravske banovine s ciljem v Slovenjem Gradcu. Sklenili smo tudi, da združimo s tem prvenstvom izvedeno prvenstvo seniorjev mariborske podzveze, da bi se na ta način izognila podzvezi stroškom za posebno dirko. Pripominjam, da je bilo podobno tudi v preteklem letu. Da bi poverili koroški kolesarski župi, naj stopi v stik z ljubljansko podzvezo, ne odgovarja resnici, kar dokazuje dopis MKP, naslovljen na LKP in odgovor LKP. Tudi je MKP s svojim dopisom z dne 14. VI. naprosila za 31. VII. termin pri zvezi v Zagrebu, katere je pa z dopisom št. 187 z dne 23. VI. odgovorila, da želi g. Cajnik termin za 8. v primeru slabega vremena pa 11. september t. l.

Glede daril smo pa pritiskali v privatnem razgovoru z g. Cajnikom, da mora on preskrbeti večji del daril, ker forsira, da bi se dirka vršila v Slovenjem Gradcu, ter bo v svoji gostilni imel od tega korist. Da bi se naložilo koroški kolesarski župi, naj ona naprosi gospoda bana za pokroviteljstvo, ne odgovarja resnici. Mariborska podzveza ne more nalezati svojim članom, da bi ista zanjo vršila dela, ki spadajo edino v njen delokrog.

Mariborska podzveza je prejela dopis iz Slovenjega Grada zaradi dirke dne 11. t. m. Istočasno je prejela tudi prosojilec in listo športna komisije, ki jo je sestavil g. Cajnik. Po prejemu tega je mariborska podzveza takoj ukrenila, kar je smatrala za potrebno.

Da bi dne 17. t. m. ne bilo nobene dirke, ne odgovarja resnici, istega dne je bila dirka na progi Črna—Dravograd—Črna, Črna—Gustanj—Črna in Črna—Mežica—Črna, torej v neposredni bližini Slovenjega Grada in v okviru tako imenovane koroške kolesarske župe same. Ta dirka je bila združena z veliko vrtno veselico in nazvana 1. koroški kolesarski dan. Že samo

Pri uporabi je poceni

ker imajo vsi posnetki uspeh!

27°

Razpis

Občina Sv. Stefan, okraj Šmarje pri Jelšah, razpisuje pragmatično mesto občinskega delavodje-pripravilnika. Šolska izobrazba: dovršeni štiri razredi srednje ali nje enake šole. Prednost imajo organizirani. Prošnje s potrebnimi dokumenti po čl. 7. in 8. uredbe o občinskih uslužbencih je vložiti v roku 15 dni pri občini.

Oben so izostale pač zaradi tega, ker sta si oba kluba sveto svojo jakost in se dobro zavedata, da jih bo na letošnje prvenstvo, ki je tudi izbirno tekmovalstvo za sestavo državne reprezentance, pozvala zveza na svoje stroške, kar se je faktično tudi zgodilo in bodo vsi najboljši tudi v Ljubljani polnoštevilno zbrani.

Tekmovanje je razdeljeno tako, da bodo dopolne predtekmovalja, del water-polo tekem in pa skoki, zvečer, ob razsvetljavi pa finalna tekmovalja in pa ostali del water-polo tekem.

to dejstvo pojasnjuje vloga g. Cajnika kot predsednika te župe. Da pa je »Edelweiss« priredil svojo veselico prav 17. t. m., je razumljivo, ker je smatral ta termin za primeren in prost po programu. Banovinska dirka ni bila prepovedana zaradi veselice, ampak zaradi nepravilnosti s strani g. Cajnika.

Končno omenjam, da smo prejeli tudi dopis ljubljanske kolesarske podzveze, s katerim ista uvideva,

da je g. Cajnik nepravilno postopal; bili pa so uverjeni, da ima g. Cajnik zato potrebna pooblastila. Mnenja sem, da bi forum, kot je LKP, moral vedeti, da se vsa korespondenca s klubi in funkcionarji vrši preko podzveze in ne da isto omalovažujejo.

Podzveza je smatrala za potrebno, da o svoji preslovi obvesti vse instance in oblast. Gospodu banu kot pokrovitelju pa je mariborska podzveza poslala posebno pojasnilo. Tudi je podzveza ukrenila potrebno, da proti g. Cajniku uvede pri zvezi poseben postopek za njegovo samovoljno poslovanje ne glede na kazen, ki jo bo prejel od podzveze. G. Cajnik bi moral kot visok funkcionar podzveze (podpredsednik) in kot zvezanec poznati dobro pravila in vedeti, kaj sme in česa ne sme. — Za mariborsko kolesarsko podzvezo tajnik: Steinhöcher.

Razpis

propagandnega lahkoatletkega mitinga po dolžnosti (olimpijski petoboj), katerega priredi v nedeljo, dne 24. julija 1938, ob 8.30 dopoldne SK Celje. — Športni klub »Celje« v Celju priredi v nedeljo, 24. julija t. l., s pričetkom ob 8.30 dopoldne na svojem igrišču na Glaziji propagandni lahkoatletski miting po dolžnosti. Tekmuje se v disciplinah olimpijskega petoboja, in sicer ločeno za seniorje in juniorje ter lahko v posameznih disciplinah. Pravico starta imajo vsi verificirani in neverificirani člani klubov članov JLAZ. Prijavnina za posameznega atleta znaša 2 din. Nagradni Prvoplasirani v posamezni kategoriji petoboja prejme diplomu. Prijave se sprejemajo do 22. 7. 1938 na naslov SK Celje, Celje. Tekmovanje se vrši na teka-lisnem, dolgem 380 m, ki ima štiri nedvignjene zavoje in je pokrito z agnaski. Tekmuje se po pravilih in pravilih nlikih JLAZ. Vrstni red disciplin je naslednji:

Seniorji: 1. Skok v daljino, 2. Met kopja (800 gr), 3. Tek 200 m, 4. Met diska, 5. Tek 150 m. Juniorji: 1. Met kopja (600 gr), 2. Met diska, 3. Tek 200 m, 4. Met diska (1.5 kg), 5. Tek 100 m.

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je umrla v 72. letu starosti naša dobra mama, tašča in stara mama, gospa

HERMINA ANČIK ROJ. PALFINGER

vdova po lekarnarju

Pogreb bo iz hiše žalosti v petek, dne 22. julija 1938, ob 5 popoldne.

Pokojnico priporočamo v blag spomin!

Ribnica, dne 21. julija 1938

ŽALUJOČI OSTALI

Zahvala

Vsem, ki ste z nami sočustvovali ob smrti našega nepozabnega

Frančeka

Ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti ter njegov grob obsuli s cvetjem, izrekamo našo globoko zahvalo. Zahvaljujemo se č. gosp. župniku msgr. Lovreću ter salezijanskim gospodom duhovnikom iz Veržeja, ki so blagoslovili njegov prerani grob. Posebno zahvalo pa dolgujemo Sokolski župi Maribor za nad vse častno spremstvo ter domačemu Sokolu za častno stražo ob njegovem odru. Vse prosimo, da ohranijo blagega pokojnika v svetlem spominu.

Ljutomer, dne 21. julija 1938.

Rodbina Seršenova

RESEN NEIZMERNIH MUK IN TRPLJENJA NAS JE ZA VEDNO ZAPUSTIL LJUBLJENI BRAT, SVAK IN STRIC, GOSPOD

FRANC KRAMAR

MESTNI KNJIGOVODJA IN REZERVNI PODPOROČNIK

NA ZADNJI POTI GA BOMO SPREMILI V SOBOTO, DNE 23. JULIJA 1938, OB 6. URI POPOLDNE, IZPRED MRLISKE VEZE ZAVETIŠČA SV. JOZEFA, (VIDOVANSKA CESTA 9) NA POKOVALIŠČE K SV. KRIZU

V LJUBLJANI, DNE 21. JULIJA 1938

ŽALUJOČI RODBINI KRAMAR - JESENKO

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglas 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. - Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. - Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka, petlinjska vrstica po 3 din. - Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znak.

Posedstva

Parcela
2163 m², desno ob tramvajski progi k Sv. Križu prodam ali zamenjam za parcelo ali hišo v mestu. Okorn, Ljubljana, Gestri-nova 5-III. (p)

Gostilno
veliko gostilniški vrt — gospodarsko poslopje na prometni točki periferije Maribora, prodam. Naslov da uprava »Slovenca« Maribor. (p)

Parcela
skupno ali razparcelirana, v izmeri ca. 8000 m², napredaj. Lega ob novi državni in banovinski cesti. Pogodni ugodni. Električna, vodovod poleg. Povzeto se: Vižmarje 100.

Prodamo

Original. francoska kolesa **AIGLON**
Najboljši material, prvovrstno izdelana, fino in trpežno lakirana ter pokromana. Najzljivi tek. Model: Tour de France
Viktor Bohinec, Ljubljana
Tyrševa c. 12 (dvorišče)

Rozine
na zalogi. »Veletrogovina južnega sadja«, Ljubljana, Tyrševa cesta 48.

Sveže slive, hruške
špingle kg 3.25—3.75 din
franko voznina, razpošilja košare 45 kg — G. Drechsler, Tuzla. (1)

KOLESA
najnovejši letošnji modeli v največji izbiri napredaj po neverjetno nizkih cenah

Nova trgovina
Ljubljana - Tyrševa cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Oves, rž in pšenico
novo blago dobite najceneje v Javnih skladiščih v Ljubljani Tyrševa (Dunajska) cesta 33, pri tvrčki
Fran Pogačnik

Najboljši trboveljski premog
brez prahu
koks, suha drva
I. Pogačnik
Bohoričeva 5 Telefon 20-58

Službodobne

Rulotiskarja
proti odškodnini na uro išče za takoj tovarna bombazevin. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Rouleauxdrucker« 11425

Stanovanja

Upokojen duhovnik
išče primerno stanovanje v bližini železnice. Na slo v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 11456

V mirnem kraju

na Gorenjskem, v smeri Škofja Loka-Kranj, pri železniški postaji, se išče za daljšo dobo za 2 osebi popolna oskrba. - Ponudbe s ceno na upravo »Slovenca« pod »Letovanje«.

Zahvala

Dne 3. julija 1938 mi je požigalčeva roka zanetila požar v moji hiši. Utrpel sem zaradi tega veliko škodo. Zavarovan sem bil pri domači zavarovalni družbi

»Jugoslavija«

ki je nekaj ur po požaru že pričela z ocenitvijo in isto izvršila s posebno kulanco, tako da ji gre v resnici največja zahvala in priznanje podpisanega.

Smatram za svojo dolžnost, da zavaroval. družbo »Jugoslavija« vsakomur kar najtopleje priporočam.

Ljubljana, dne 7. julija 1938.

Ložar Jožef.

Zahvala

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob priliki nenadne smrti naše zlate

Mace

se vsem najtopleje zahvalujemo. Posebno pa se zahvaljujemo pred. duhovščini, g. dr. Vilku Marinu za njegov trud, sokolskemu društvu v Slov. Konjicah ter vsem darovalcem za prekrasne vence in šopke in vsem, ki so spremili našo drago na njeni zadnji poti.

Slov. Konjice, dne 21. julija 1938

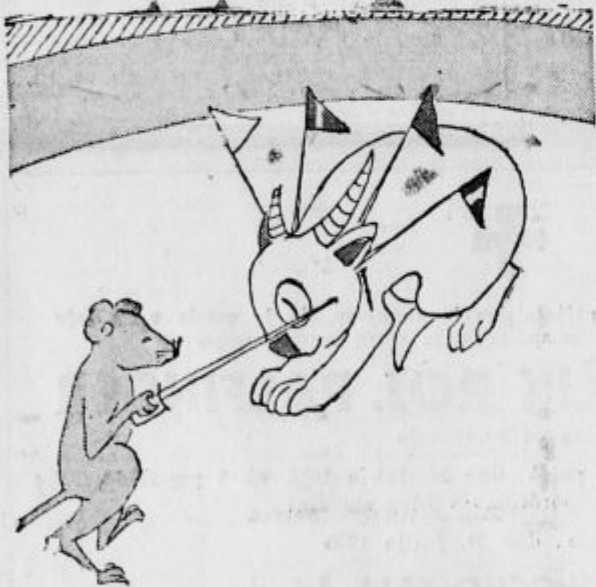
Globoko užaloščene rodbine Sajovic, Gobec in Franke

Konči Ahačič:

Trije tički

31

»Mir!«

Le to hoče Maca tudi tedaj, ko stopi pred njo ona imenitna miška z ostro sabljo. »Mir!« milo javka tudi zdaj, ko se ji zarije v tilnik že četrta pšica. In glej! Mir je nastal po sedežih. Povsod grobna tišina! Kaj bo? Maca še okleva. Potem pa...

Zarjove,

zaškriplje z zobmi in skoči in... En sam zmago-slaven vzklik zadoni iz peščenega prostora iz tisočih mišjih grl do neba. »Slava, slava zmagovalcu, bik-mačjemu ubijalcu!« Maca pa se zgrudi, vsa oblita s svojo srčno krvjo.

Stefan Zeromski:

21

Zvesta reka

Nista čakala kaše, marveč sta potegnili iz svojih sukenj stekleničice žganja, potem kruha, suhega mesa in začela jesti. Obenem sta naprosila mlado domačico, naj jima prinese črnilo in peresa. Le z veliko težavo je našla zaprosene stvari, ker so bile zametane v velikem neredu, in jih jima prinesla. In pričela sta nekaj skupno zlagati in pisati. Starejši je bil globoko zamisljen in je narekoval z največjo pozornostjo, mlajši pa je pisal. Nato je tajnik čital, kar je napisal. Olbromski pa je vedno še kaj pristavil. S tem gotova, sta pričela pregledovati nekatere papirje, popise ali izveštja, nato pa sta se zatopila v razprostrte zemljepisne, merila s šestilom in zabeleževala v podolgastih registrih. Oči sta potopila v to delo, poteze v njunih obrazih so postale ostre in trde; videlo se jima je, kako živita v tem delu z vso dušo. Ko sta skončala, sta pazljivo pregledala vrata in okna. Mlajši je vzel leščivo in se napolnil pregledat dvorec, izhod na zadnji strani dvorca, kjer se je dalo pobegniti na vrt. Hubert Olbromski pa je sedel v salonu. Prižgal je svečo, ki jo je imel spravljeno v torbi, naslonil glavo v dlan in začel brati neko listino. Vstopila je gospodična Bryncka in položila na njuno ležišča tople odeje. Olbromski pa jo je nagovoril:

»Dovolite, gospodična, da vas nekaj vprašam. Povedali ste mi vaše ime — Bryncka, kaj ne?«

»Da.«

»Ali ni bil nekdaj od vaše rodbine vojak za časa revolucije?«

»Visok, močan, košatih brkov? Podolgastega obraza... redkobeseden... Ime mu je bilo Antonij.«

»Moj oče je Antonij.«

Olbromski se je nasmehnil. Oči so se mu zameglele, in kot da govori o kaki nevažni, slučajni stvari, je nadaljeval:

»Glejte, gospodična... Ko sem bil še deček desetih let, ravno pred revolucijo, so vrgli v ječo mojega očeta — Rafael mu je bilo ime — zaradi starih, starih stvari z Machnickim. Jaz sem hodil še v šolo in sem ostal sam na svetu, sam v mestu, ki se mi je zdela tedaj veliko ko svet. V mestu je bila vojašnica. In tam sem se spoznal z vojakom, ki se je pisal Antonij Bryncki. Prihajal me je tolažit za časa očetovega zapora v trdnjavi. Jemal me je s seboj v vojašnico, me posajal na svojega konja in na druge, kamor sem hotel. Da me razveseli, mi je razkazoval bojno opremo — sablje, karabinke, kroglice in smodnik, naboj, sedla, uzde in ostroge... Na rokah me je nosil in me uječkal na kolenih... Pripovedoval mi je zgodbe iz časa vojne... Toliko let je že tega! Jaz sem prehodil pozneje, kaj vse sem videl po svetu, vsaka njegova beseda pa mi je še sedaj kot živa! Kje je sedaj vaš oče?«

»V četi.«

Olbromski pokima z glavo. Nato vpraša:

»Morda vodi nekaj oddelek? Kakšna čin ima?«

»Oče je navaden vstaš.«

Znova pokima z glavo in se nasmehne gospodični.

»In kje je vaš oče? povzame gospodična Mija, ohrabrena zaradi dobrodušnega izraza njegovih oči.

»Mojega očeta so kruto umorili pred več leti uporni kmetje v gališkem pokolju pri vasi Stoklosa na Wisloki. Prežagali so ga žvega na dvojce, ko se je prišel iz daljnj Francije poslednji krat boriti za svobodo... In jaz sem moral gledati ta prizor na svoje lastne oči. Taka je tragedija poljskega plemstva, se je nasmehnil s svojimi pametnimi, otožnimi obrazom.

Obrnil je za čas glavo. Nato je še dejal:

»Torej ste vi hčerka Antonija Brynckega. Tako podobni ste mu po očeh in ustih. Rada sva se imela tiste čase, čeprav je bil on tako velik vojak, jaz pa majhen dijaček na vojvodskih šolah...«

In segel je v njeno roko, jo stisnil pa rekel:

»Bog vam daj srečo, gospodična! Vse dobro!«

Gospodična Salomeja se mu je hotela zahvaliti, pa ni vedela kako. Besede so ji zastale v grlu. In pogledala mu je v oči z neustrašenim, ostrim pogledom.

»No, kaj je?« je vprašal.

»Sama sem doma!« je stisnila v jok. »Oče je bil doma pred nekaj dnevi, pa je spet odšel.«

»Takšna je usoda.«

»Usoda! In kdo je kriv tega?«

»Vil!«

Pogledal jo je pozorno in spokojno. In spoznala je, da ni storila samo velike neaktivnosti, temveč tudi krivico. In ne da bi se zavedala, kaj in zakaj počne tako, se je spustila pred njega na kolena. Hotel jo je dvigniti, toda prišla ga je za roko in mu pogledal na dno oči.

»Gospod,« je kriknila.

»Kaj?«

»Kaj počnete?«

»Kaj pa?«

»To je vstajale!«

»Vstajale!«

»Razložite mi vse po svojem razumu in naj-globlji vesti. Jaz sem preprosta in neumna... Ničesar ne razumem!«

»Vse vam povem, vse, kar vem.«

»Po svoji vesti?«

»Po vesti.«

Pogledala ga je v oči in videla, da bo govoril resnico. In zato mu je kriknila v obraz:

»Kdo izmed vas se drzne reči, da bo pokončal tiste, ki nas, ljudi brez orožja in varstva, napadajo ponoči in ropajo? In če jih ne morete uničiti, zakaj razvnete še bolj njihovo divjo

Zahvala

Ob prerani izgubi naše predrage matere, stare matere, sestre, tašče in tete, gospe

Anastazije Majcen roj. Zinauer

izrekamo najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so z nami sočustvovali, pred. duhovščini za častno spremstvo, posebno pa g. župniku p. Valerijanu za tolažilne besede ob odprtju grobu in zdravniku dr. Janku Pihlarju za zelo požrtvovalno zdravniško nego in lajšavo v boleznih, vsem darovalcem cvetja in vencev in za tako častno spremstvo na njeni zadnji poti.

Maribor — Belgrad, dne 21. julija 1938

Zalujoči ostali

Bog je poklical našo ljubo mamo in staro mamo, gospo

MARIJO KLINAR

v 73. letu, pripravljeno sprejeti svoje plačilo za trpljenje in ljubezen do svojih otrok in vnukov. Pogreb predrage bo iz Javornika št. 11, v petek ob 5 pop. Sv. maša bo v soboto, dne 23. julija 1938, ob 7 zjutraj na Koroški Beli.

Javornik — Jesenice, dne 21. julija 1938

Družini Janko in France Klinar

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je naš ljubljani oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Jakob Pavčič

pisarniški odpravnik v pokoju

danes po dolgi in mučni bolezni, v 80. letu starosti, prevlečen s svetimi zakramenti za umirajočega, mirno zaspi v Gospodu. Pogreb blagega pokojnika bo v soboto, 23. julija ob 2 popoldne izpred hiše žalosti, Pleteršnikova ulica 13.

Ljubljana — Maribor — Velenje — Mostar, dne 21. julija 1938

Zalujoče rodbine Pavčič — Illovar — Laznik

Zalostnega srca sporočamo, da nas je za vedno zapustila naša ljubljena soproga, mati, hčerka, sestra, teta, svakinja, gospa

Marija Majerič

roj. Marn

soproga policijskega nadzornika v pokoju

Na zadnji poti jo bomo spremili v petek, dne 22. julija 1938, ob 4 popoldne izpred hiše žalosti, Celovška cesta 34, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 21. julija 1938

Zalujoči soproga s hčerkami in ostalim sorodstvom

naravo, ki jo prinašajo v dušah s strašnih senz, njih poljan? Imate tisto moč, da zaustavite in zabranite njihovo divjanje?«

Olbromski je molčal. Ona pa je ihtela in obtoževala dalje:

»Vojasto nam požiga domove, kolje ranjenca po bojiščih. Kmetje lovijo in vežejo vstaje...«

Pa jo je prekinil ostro in trdo:

»Vam je ljubeše njihovo barbarstvo nego rane in smrt? Imeli boste barbarstvo namesto rajskega življenja!«

»Ga imamo že itak, dasi je toliko krvi in ran.«

»Poljski narod je prišel med dvoje mlinskih koles pokončanja, med Pruse in Moskvu. Sam mora postati mlinski kamen, ali pa bo zmlet v pašo Prusom in Moskvu. Tukaj ni izbivanja. Vsa ta beseda o tem bi bila odveč.«

»V koga naj verujemo? Kako naj živimo?«

»Obudite v sebi junaška srca.«

»In čemu nam junaška srca!« je viknila obupno.

»Ni časa, da bi spraševali in odgovarjali.«

Mlajši gost je pregledal poslopja, stezice in grmovje krog hiše in se vrnil v sobo. Gospodična Salomeja je tudi takoj odšla. Gosta sta se slekla in z orožjem pod vzglavjem legla spat.

Bila je tiha predpomladanska noč. Mile sapice so vele zunaj po zraku. Bolnik je bil nemiren. Motila ga je tudi navzočnost gostov in bolečine so postajale tem hujše. Zvijal se je in ječal na postelji. Iz sosednje sobe je prihajalo glasno smrčanje komisarjev. Gospodična Salomeja ni mogla dolgo zaspati. Mora ji je legla na srce. Bolj kot kdaj ji je zahrpenela duša izza pogovora z Olbromskim po očetu. Velika žalost je objela njeno dušo. Mrtvičen strah not se je oprijemal njenih las... In neprestano ji se je jala s svojega ležišča in prisluškovala. Vedno pričakovanje sovraženika ponoči ji je napolnilo dušo in telo s strupeno odvratnostjo do ljudi,